

Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

Średnie źródła spalania paliw – regulacje i problematyka

Warszawa, czerwiec 2019 r.

aktualizacja – luty 2022 r.

Opracowanie: **Zespół Zarządzania Krajową Bazą KOBiZE**

*Materiał został opracowany w uzgodnieniu z Departamentem Ochrony
Powietrza i Klimatu Ministerstwa Środowiska*

kontakt:

Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami

ul. Chmielna 132/134

00-805 Warszawa

rejestrMCP@kobize.pl

**Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**

**Niniejszy dokument może być wykorzystywany, kopiowany i rozpowszechniany – w całości
lub w części – ze wskazaniem źródła pochodzenia**

Spis treści

1. Lista skrótów i definicji.....	4
2. Wstęp.....	5
3. Definicja średniego źródła spalania paliw	7
4. Zgłoszenie z art. 152 ustawy Poś.....	9
5. Wydanie decyzji z art. 154 ust. 1a ustawy Poś.....	9
6. Pozwolenia, o których mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Poś	10
7. Zakres informacji określony w art. 152 ust. 2b oraz art. 184 ust. 2c ustawy Poś.....	11
8. Derogacje dla średnich źródeł spalania paliw	14
9. Standardy emisyjne	19
10. Pomiary wielkości emisji ze średnich źródeł spalania paliw	31
11. Rejestr średnich źródeł spalania paliw	34

1. LISTA SKRÓTÓW I DEFINICJI

Termin	Znaczenie
Dyrektywa MCP	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (MCP) (Dz. Urz. UE L 313 z 28.11.2015, s. 1–19)
Dyrektywa IED	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, s. 17–119)
Rejestr MCP	Rejestr średnich źródeł spalania paliw, o którym mowa w art. 236e ust. 1 ustawy Poś
Rozporządzenie w sprawie standardów emisyjnych	Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. poz. 1860)
Rozporządzenie w sprawie pomiarów wielkości emisji	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. poz. 1710)
Ustawa o systemie zarządzaniu emisjami	Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2020 r. poz. 1077, z późn. zm.)
Ustawa o zmianie Poś	Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1999)
Ustawa Poś	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.)
Nominalna moc cieplna	W rozumieniu art. 157a ust. 1 pkt 5 ustawy Poś, tj. ilość energii wprowadzanej w paliwie do źródła spalania paliw w jednostce czasu przy jego nominalnym obciążeniu
Tlenki azotu (NOx)	W rozumieniu § 2 pkt 9 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych, tj. tlenek azotu i dwutlenek azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu
Silnik	W rozumieniu § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych, tj. silnik Diesla, silnik dwupaliwowy lub silnik gazowy

2. WSTĘP

W dniu 28 listopada 2015 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowana została dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (MCP) (Dz. Urz. UE L 313 z 28.11.2015, s. 1–19) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2193>. Dotyczy ona obiektów energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW, zwanych średnimi obiektami energetycznego spalania, a w przypadku nowych obiektów także obiektów o całkowitej nominalnej mocy cieplnej równej lub przekraczającej 50 MW, wynikającej z połączenia obiektów mniejszych (1-50 MW), z których gazy odlotowe są lub mogą być odprowadzane przez wspólny komin, za wyjątkiem tych objętych zakresem stosowania rozdziału III dyrektywy IED.

Według dyrektywy **istniejący obiekt** energetycznego spalania oznacza obiekt oddany do użytkowania przed dniem 20 grudnia 2018 r. lub dla którego przed dniem 19 grudnia 2017 r. uzyskano pozwolenie, pod warunkiem, że obiekt ten został oddany do użytkowania nie później niż w dniu 20 grudnia 2018 r. **Nowy obiekt** energetycznego spalania oznacza obiekt inny niż istniejący.

Dyrektywa MCP wprowadza wymóg objęcia średnich obiektów energetycznego spalania systemem pozwoleń lub rejestracji, jak również wymóg prowadzenia odpowiednich, publicznie dostępnych rejestrów.

Dyrektywa MCP została przyjęta w związku z brakiem na poziomie unijnym regulacji dotyczących emisji do powietrza ze średnich obiektów spalania paliw. Wprowadza ona dla takich obiektów dopuszczalne wielkości emisji ditlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i pyłu, obowiązek objęcia ich pozwoleniami lub rejestracją oraz wymagania dotyczące monitorowania emisji i eksploatacji urządzeń redukujących emisje. Jako jeden z argumentów uzasadniających potrzebę uregulowania emisji ze średnich obiektów spalania paliw wskazano ich coraz większy udział w zanieczyszczeniu powietrza, co wynikało przede wszystkim ze wzrostu wykorzystania biomasy jako paliwa, a to z kolei było konsekwencją prowadzonej polityki klimatyczno-energetycznej.

Rodzaje obiektów, wobec których nie stosuje się przepisów dyrektywy wyszczególniono w art. 2 ust. 3, są to:

- 1) obiekty energetycznego spalania, które są objęte zakresem stosowania rozdziału III lub IV dyrektywy IED,
- 2) obiekty energetycznego spalania, które są objęte zakresem stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 97/68/WE¹,
- 3) znajdujące się na terenie gospodarstwa rolnego obiekty energetycznego spalania o całkowitej nominalnej mocy cieplnej nie większej niż 5 MW, wykorzystujące jako paliwo wyłącznie nieprzetworzony obornik pochodzący od drobiu, o którym mowa w art. 9 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009²,
- 4) obiekty, w których gazowe produkty spalania wykorzystywane są bezpośrednio do ogrzewania, suszenia lub dowolnej innej obróbki przedmiotów lub materiałów,

¹ Dyrektywa 97/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1997 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do środków dotyczących ograniczenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z silników spalinowych montowanych w maszynach samojezdnych nieporuszających się po drogach (Dz. Urz. UE L 59 z 27.02.1998, s. 1-86, Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 20, s. 17-102)

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300, z 14.11.2009, s. 1–33)

- 5) obiekty, w których gazowe produkty spalania wykorzystywane są bezpośrednio w gazowym ogrzewaniu pomieszczeń w celu poprawy warunków pracy (np. nagrzewnice gazowe),
- 6) obiekty do oczyszczania gazów odlotowych pochodzących z procesów przemysłowych przez spalanie, które nie są eksploatowane jako niezależne obiekty energetycznego spalania,
- 7) urządzenia techniczne stosowane do napędu pojazdu, statku lub statku powietrznego,
- 8) turbiny gazowe oraz silniki gazowe i silniki Diesla stosowane na platformach morskich,
- 9) urządzenia do regeneracji katalizatorów w krakowaniu katalitycznym,
- 10) urządzenia do konwersji siarkowodoru w siarkę,
- 11) reaktory wykorzystywane w przemyśle chemicznym,
- 12) obiekty do opalania baterii koksowniczych,
- 13) nagrzewnice Cowpera,
- 14) krematoria,
- 15) obiekty energetycznego spalania spalające – wyłącznie lub w połączeniu z innymi paliwami – paliwa rafineryjne w celu wytwarzania energii w rafineriach ropy naftowej i gazu,
- 16) kotły odzysknicowe w instalacjach do produkcji pulpy celulozowej,
- 17) obiekty do działalności badawczej, działalności rozwojowej lub do testowania średnich obiektów energetycznego spalania.

Dyrektywa MCP weszła w życie w dniu 18 grudnia 2015 r. i zobowiązywała państwa członkowskie do transpozycji jej zapisów do dnia 19 grudnia 2017 r.

Przeniesienie do prawa polskiego postanowień dyrektywy MCP nastąpiło w drodze:

- ustawy z dnia 15 września 2017 r. *o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1999), dalej ustawa o zmianie Poś;
- ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. poz. 1211);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. *w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów* (Dz. U. poz. 680, z późn. zm.), obecnie - rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. poz. 1860), dalej rozporządzenie w sprawie standardów emisyjnych;
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 maja 2018 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1022), obecnie - rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. *w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji* (Dz.U. poz. 1710):
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 listopada 2017 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2390)., uwzględnionego w tekście jednolitym rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia, który został opublikowany w obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. (Dz. U. poz. 1510).

Sprawy dotyczące dostępu do informacji o środowisku są natomiast uregulowane przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373, z późn. zm.).

3. DEFINICJA ŚREDNIEGO ŹRÓDŁA SPALANIA PALIWI

Ustawa Poś wprost nie definiuje pojęcia średniego źródła spalania paliw. Definicja **źródła spalania paliw** zawarta jest w art. 157a ust. 1 pkt 7 ustawy Poś. Zgodnie z nią jest to część instalacji spalania paliw będąca stacjonarnym urządzeniem technicznym, w którym następuje utlenianie paliw w celu wytworzenia energii. Na mocy art. 157a ust. 2 ustawy Poś źródłem spalania paliw jest także zespół dwóch lub większej liczby źródeł spalania paliw, w określonych w tych przepisach przypadkach (trzy zasady łączenia).

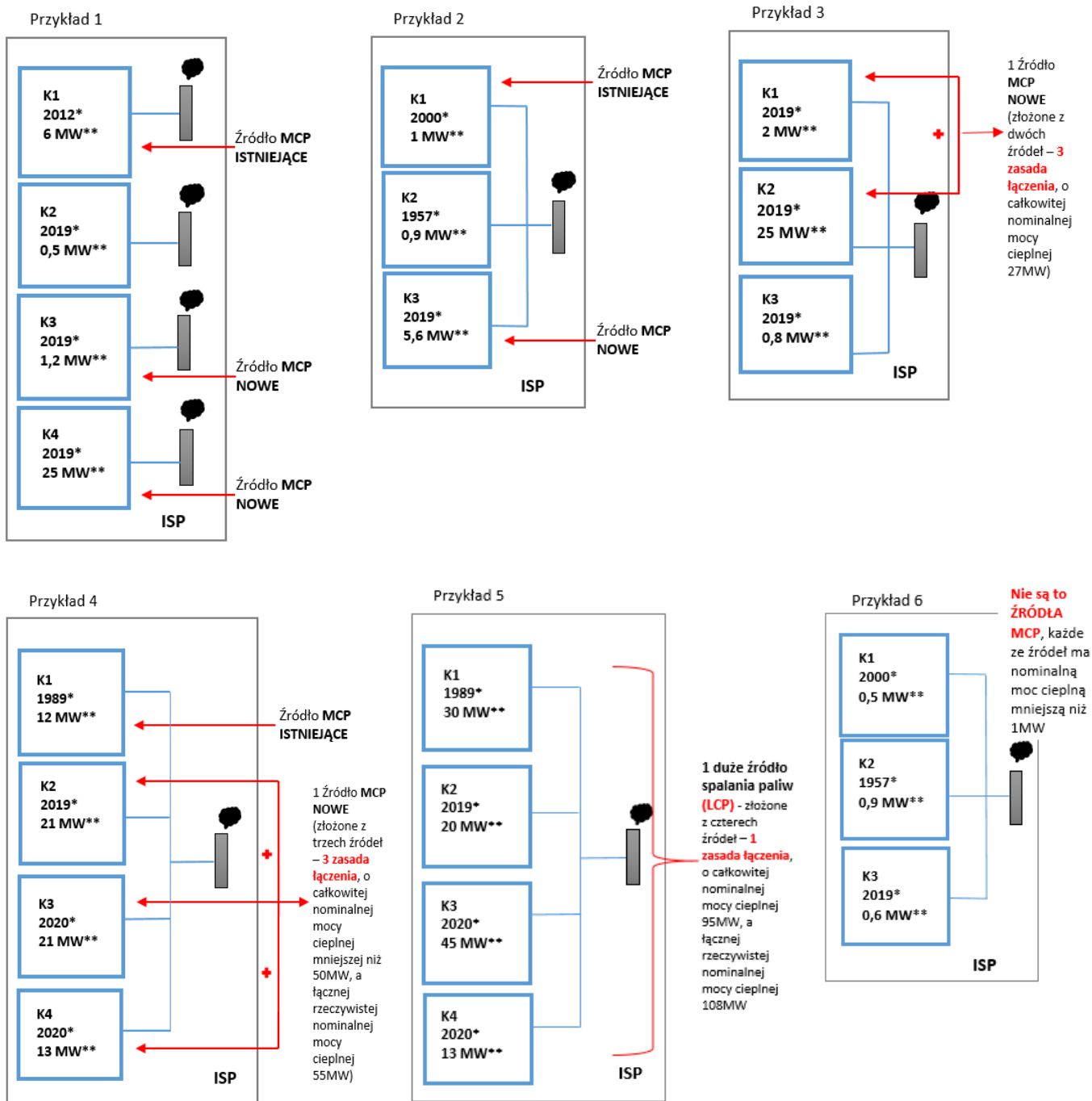
Z art. 236e ust. 2 ustawy Poś wynika, że średnim źródłem spalania paliw są źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW, ustalonej z uwzględnieniem trzeciej zasady łączenia, o której mowa w art. 157a ust. 2 pkt 3, dla których standardy emisyjne są określone w przepisach wydanych na podstawie art. 146 ust. 3.

Zgodnie z trzecią zasadą łączenia średnim źródłem spalania jest także zespół dwóch lub większej liczby źródeł, w przypadku gdy dwa lub więcej źródeł spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW, oddanych do użytkowania po dniu 19 grudnia 2018 r., a jeżeli pozwolenie na ich budowę wydano po dniu 18 grudnia 2017 r. – oddanych do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r., do których nie ma zastosowania pierwsza albo druga zasada łączenia, i które odprowadzają gazy odlotowe przez wspólny komin lub zostały zainstalowane w taki sposób, że uwzględniając parametry techniczne i czynniki ekonomiczne, ich gazy odlotowe mogłyby być, w ocenie organu właściwego do wydania pozwolenia lub przyjęcia zgłoszenia, odprowadzane przez wspólny komin; w takim przypadku zespół źródeł spalania paliw uważa się za jedno źródło spalania paliw złożone z dwóch lub większej liczby części, którego całkowita nominalna moc cieplna stanowi sumę nominalnych mocy cieplnych poszczególnych części, przy czym w przypadku, gdy suma ta wynosi nie mniej niż 50 MW, przyjmuje się, że całkowita nominalna moc cieplna źródła nie osiąga wartości 50 MW.

Trzecia zasada łączenia dotyczy wyłącznie średnich źródeł **nowych**, tj. źródeł oddanych do użytkowania po dniu 19 grudnia 2018 r., a jeżeli pozwolenie na ich budowę wydano po dniu 18 grudnia 2017 r. - oddanych do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r., do których nie ma zastosowania pierwsza ani druga zasada łączenia.

Należy podkreślić, że wszędzie tam gdzie w ustawie Poś jest użyta formuła „źródło spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW, ustalonej z uwzględnieniem trzeciej zasady łączenia...” przepis dotyczy dwóch kategorii źródeł:

- pojedynczych, posiadających nominalną moc cieplną nie mniejszą niż 1 MW i mniejszą niż 50 MW – źródła istniejące i nowe;
- tworzących zespół dwóch lub większej liczby źródeł spalania paliw (każde o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW), którego nominalną moc cieplną ustalono przy zastosowaniu trzeciej zasady łączenia (art. 157a ust. 2 pkt 3 ustawy Poś) – źródła nowe.

*rok oddania źródła do użytkowania

**nominalna moc cieplna źródła

W ustawie z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. poz. 1211) **doprecyzowano, że przepisy dotyczące średnich źródeł spalania paliw dodane do ustawy Poś w 2017 r. dotyczą jedynie źródeł, dla których standardy emisyjne są określone w przepisach wydanych na podstawie art. 146 ust. 3.**

W § 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych, wydanym na podstawie przywołanego artykułu, są uwzględnione **wyłączenia przedmiotowe** wynikające z dyrektywy MCP.

4. ZGŁOSZENIE Z ART. 152 USTAWY POŚ

Zgodnie z art. 152 ustawy Poś instalacja, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko, podlega zgłoszeniu organowi ochrony środowiska. Rodzaje instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1510).

Zgłoszenia dokonywane od dnia wejścia w życie ustawy o zmianie Poś, tj. od 27 listopada 2017 r., w przypadku średnich źródeł spalania paliw powinny zawierać również (obok informacji określonych w art. 152 ust. 2 ustawy Poś) informacje, o których mowa w art. 152 ust. 2b ustawy Poś, a jeżeli jest to źródło szczytowe – podmiot powinien także dołączyć do zgłoszenia oświadczenie, o którym mowa w art. 152 ust. 2c ustawy Poś, o nieprzekraczaniu określonego dla tego źródła czasu użytkowania.

Z kolei organ, który otrzymał zgłoszenie, w przypadku średnich źródeł spalania paliw (zarówno istniejących jak i nowych) powinien - zgodnie z art. 152a ustawy Poś – w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia (kompletnego, spełniającego prawne wymagania, tj. zawierającego wszystkie elementy wskazane w art. 152 ust. 2, 2b, a w niektórych przypadkach także ust. 2c):

- 1) poinformować w formie pisemnej prowadzącego instalację o przyjęciu zgłoszenia,
- 2) wszcząć postępowanie o wydanie decyzji, o której mowa w art. 154 ust. 1a,
- 3) przekazać w postaci elektronicznej informacje, o których mowa w art. 152 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 2b, a także wynikające z oświadczenia, o którym mowa w art. 152 ust. 2c, do Krajowego ośrodka bilansowania i zarządzania emisjami.

Termin 30 dni, o którym mowa wyżej, w przypadku instalacji nowo zbudowanej lub zmienionej w sposób istotny liczony jest od upływu terminu do wniesienia sprzeciwu. Organ ma możliwość zgłoszenia sprzeciwu w ciągu 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia.

Z art. 152 ust. 3 i 4 ustawy Poś wynika, że nowo zbudowana instalacja powinna być zgłoszona przed rozpoczęciem jej eksploatacji. Przepis określa przy tym tylko najpóźniejszy termin, w jakim zgłoszenie powinno być dokonane – minimum 30 dni przed planowanym rozpoczęciem eksploatacji instalacji. Dla potwierdzenia, że termin ten jest zachowany podmiot dokonujący zgłoszenia powinien podać datę planowanego rozpoczęcia eksploatacji instalacji (a więc datę rozpoczęcia emisji).

Ustawa o zmianie Poś w przepisach przejściowych zawiera także istotne regulacje dotyczące zgłoszeń dokonywanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy. Jeżeli organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia nie posiada informacji lub oświadczeń, o których mowa w art. 152 ust. 2b i 2c ustawy Poś dla średniego źródła spalania paliw, wzywa prowadzącego instalację do przekazania tych informacji lub oświadczeń organowi (art. 6 ust. 1 ustawy o zmianie Poś). Dalsze przepisy stanowią, że prowadzący instalację jest obowiązany do przekazania organowi informacji lub oświadczeń określonych w wezwaniu, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. W przypadku nieprzekazania tych informacji podmiot podlega karze grzywny, a orzekanie w tych sprawach następuje w trybie przepisów *Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia*.

5. WYDANIE DECYZJI Z ART. 154 UST. 1A USTAWY POŚ

Jak wspomniano wyżej, organ, który otrzymał zgłoszenie dotyczące średniego źródła spalania, powinien - zgodnie z art. 152a ustawy Poś – w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia poinformować w formie pisemnej prowadzącego instalację o przyjęciu zgłoszenia oraz wszcząć postępowanie o wydanie decyzji,

o której mowa w art. 154 ust. 1a.

Artykuł 10 ustawy o zmianie Poś określa terminy w jakich organ jest zobowiązany do wydania decyzji, o której mowa w art. 154 ust. 1a ustawy Poś, dla instalacji wymagającej zgłoszenia, której częścią jest istniejące średnie źródło spalania paliw:

- 1) do 31 grudnia 2024 r. – w przypadku źródła o nominalnej mocy cieplnej większej niż 5 MW,
- 2) do 31 grudnia 2029 r. – w przypadku źródła o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i nie większej niż 5 MW.

W decyzji z art. 154 ust. 1a organ określa wymagania w zakresie ochrony środowiska dotyczące eksploatacji całej instalacji (uwzględnia wszystkie źródła), w szczególności warunki i wielkości emisji. **Co istotne, postępowanie w sprawie wydania tej decyzji organ wszczyna z urzędu i w toku prowadzonego postępowania powinien wyjaśnić wszelkie okoliczności sprawy.** Do decyzji wydawanej w tym trybie stosuje się odpowiednio art. 188 ustawy Poś dotyczący pozwoleń.

Konieczność zastosowania tego artykułu powoduje wątpliwości związane z określeniem terminu na jaki decyzja z art. 154 ust. 1a ustawy Poś powinna zostać wydana. Czas, na jaki wydawane są pozwolenia określa art. 188 ust. 1 ustawy Poś, zgodnie z którym pozwolenie jest wydawane na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat, z wyjątkiem pozwolenia zintegrowanego, które jest wydawane na czas nieoznaczony (na wniosek prowadzącego instalację może być wydane na czas oznaczony). Należy zatem zauważyć, że odpowiednie zastosowanie art. 188 ustawy Poś nie oznacza konieczności ograniczenia okresu ważności decyzji eksploatacyjnej do maksymalnie 10 lat. Organ wydając decyzję ocenia stan faktyczny oraz prawny i na tej podstawie ustala termin obowiązywania tej decyzji. W przypadku, kiedy przedmiotem postępowania jest źródło, którego eksploatacja w danym miejscu przewidywana jest na kilka miesięcy lub lat – decyzja powinna być wydana na ten okres. W innym wypadku zasadne jest wydawanie takiej decyzji na czas nieoznaczony.

W przypadku jeżeli decyzja będzie wydana na czas obejmujący datę zaostrzenia wymagań emisyjnych dla istniejącego średniego źródła spalania paliw, należy w niej określić wielkości emisji obowiązujące dla danego źródła w podziale na dwa okresy – np. do dnia 31 grudnia 2029 r. oraz od dnia 1 stycznia 2030 r. Wielkości emisji zarówno przed 1 stycznia 2030 r., jak i od tej daty powinny być ustalone w decyzji z uwzględnieniem wymagań emisyjnych określonych w rozporządzeniu w sprawie standardów emisyjnych.

Kwestia, w jaki sposób dla instalacji energetycznej powinna być określona wielkość dopuszczalnej emisji w pozwoleniu albo wielkość emisji w decyzji eksploatacyjnej, jest uregulowana w art. 224 ust. 2 ustawy Poś. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku średnich źródeł spalania paliw wielkości dopuszczalnych emisji w pozwoleniu - a z mocy odesłań zamieszczonych w art. 154 ust. 2 i w art. 188 ust. 5, także wielkości emisji w decyzji eksploatacyjnej - powinny być określone w mg/m³ gazów odlotowych w stanie suchym w temperaturze 273 K i ciśnieniu 101,3 kPa oraz przy odpowiedniej standardowej zawartości tlenu w gazach odlotowych - dla każdego źródła powstawania (a więc kotła) i miejsca wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza (a więc emitora).

6. POZWOLENIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 181 UST. 1 PKT 1 I 2 USTAWY POŚ

Zgodnie z art. 180 ustawy Poś eksploatacja instalacji powodującej wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza jest dozwolona po uzyskaniu pozwolenia, jeżeli jest ono wymagane.

Wnioski o wydanie pozwolenia składane od dnia wejścia w życie ustawy o zmianie Poś, tj. od 27 listopada 2017 r., powinny zawierać informacje, o których mowa w art. 184 ust. 2c ustawy Poś, a jeżeli jest to źródło

szczytowe – podmiot powinien także dołączyć do zgłoszenia oświadczenie, o którym mowa w art. 184 ust. 2d ustawy Poś, o nieprzekraczaniu określonego dla tego źródła czasu użytkowania.

Zgodnie z przepisami przejściowymi ustawy o zmianie Poś (art. 7) do spraw dotyczących pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwoleń zintegrowanych dla średnich źródeł spalania paliw, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy (tj. 27 listopada 2017 r.) należało stosować przepisy ustawy Poś w brzmieniu nadanym ustawą o zmianie Poś.

Z przepisów ustawy Poś wynika, że przedmiotem pozwolenia może być zarówno instalacja istniejąca, jak i projektowana (art. 184, 191a). Ustawa stanowi przy tym, że nowo zbudowanego obiektu nie można przekazać do użytkowania bez uzyskania wymaganego prawem pozwolenia na emisję (art. 76), nie wskazując jednak konkretnego etapu przygotowania czy realizacji inwestycji, na którym powinno nastąpić wydanie pozwolenia. Jeżeli pozwolenie jest wydawane na etapie projektowania instalacji, to wniosek o jego wydanie powinien być przygotowany przy uwzględnieniu założeń projektowych aktualnych w dacie wystąpienia z wnioskiem. Ponadto, zgodnie z art. 188 ust. 2 pkt 6 ustawy Poś, w przypadku udzielania pozwolenia na emisję na wniosek podmiotu podejmującego realizację nowej instalacji organ wydający pozwolenie musi określić w pozwoleniu termin, od którego jest dopuszczalna emisja. Jest to istotne m.in. w kontekście art. 193 ust. 1b ustawy Poś, w myśl którego pozwolenie dotyczące realizacji nowej inwestycji wygasa, jeżeli prowadzący instalację nie rozpoczął działalności objętej pozwoleniem w terminie dwóch lat od określonego w tym pozwoleniu dnia, od którego jest dopuszczalna emisja. Pamiętać przy tym należy, że pozwolenie jest wydawane w drodze decyzji administracyjnej, która może być zmieniana – także co do spodziewanego terminu oddania instalacji do eksploatacji. Określony w pozwoleniu termin oddania nowej instalacji do eksploatacji (będący także terminem, od którego jest dopuszczalna emisja) powinien być wskazany we wniosku o wydanie pozwolenia przez podmiot podejmujący realizację inwestycji. W obrocie prawnym mogą być zatem obecnie pozwolenia na emisję, w których są określone warunki wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza ze źródeł spalania paliw, które inwestor zamierza przekazać do eksploatacji dopiero za kilka miesięcy albo lat.

Podobnie jak w przypadku zgłoszeń, jeżeli organ właściwy do wydania pozwolenia nie posiada wszystkich informacji lub oświadczeń niezbędnych do przekazania do rejestru dla średniego źródła spalania paliw, dla którego pozwolenie zostało wydane przed dniem wejścia w życie ustawy o zmianie Poś, wzywa prowadzącego instalację do przekazania tych informacji (art. 6 ustawy o zmianie Poś). Dalsze przepisy stanowią, że prowadzący instalację jest obowiązany do przekazania organowi informacji lub oświadczeń określonych w wezwaniu, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. W przypadku nieprzekazania tych informacji podmiot podlega karze grzywny, a orzekanie w tych sprawach następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

7. ZAKRES INFORMACJI OKREŚLONY W ART. 152 UST. 2B ORAZ ART. 184 UST. 2C USTAWY POŚ

Średnie źródła spalania paliw są objęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego albo obowiązkiem zgłoszenia. Kwestie te regulowane są przepisami ustawy Poś, oraz następujących rozporządzeń wykonawczych Ministra Środowiska do tej ustawy:

- z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. 2014 poz. 1169),
- z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. poz. 881),

- z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. z 2019 r. poz.1510.).

W ww. rozporządzeniach jest sformułowana zasada, zgodnie z którą parametry tego samego rodzaju charakteryzujące skalę działalności prowadzonej w instalacji i odnoszące się do więcej niż jednej instalacji tego samego rodzaju położonych na terenie jednego zakładu sumuje się. Oznacza to, że wymagalność pozwolenia albo zgłoszenia ustala się przy uwzględnieniu wszystkich instalacji danego rodzaju położonych na terenie zakładu. W przypadku instalacji energetycznych parametrem decydującym o zwolnieniu z obowiązku uzyskania pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo o potrzebie zgłoszenia instalacji z uwagi na wprowadzanie substancji do powietrza jest przede wszystkim łączna nominalna moc cieplna wszystkich instalacji tego rodzaju położonych na terenie jednego zakładu. Występując z wnioskiem o wydanie pozwolenia albo dokonując zgłoszenia instalacji energetycznej prowadzący instalację powinien zatem podać wartość łącznej nominalnej mocy cieplnej wszystkich instalacji energetycznych, a więc także wartości mocy poszczególnych elementów tych instalacji (np. kotłów). Jeżeli w skład instalacji energetycznej wchodzi średnie źródło spalania paliw, to wniosek o wydanie pozwolenia albo zgłoszenie powinny zawierać dodatkowe informacje wymienione odpowiednio w art. 184 ust. 2c i 2d oraz 152 ust. 2b i 2c, dotyczące tego źródła. Należy przy tym pamiętać, że w przypadku źródeł istniejących informacje dotyczą poszczególnych kotłów, turbin i silników, natomiast w przypadku średnich źródeł nowych, złożonych np. z kilku kotłów, dotyczą źródeł zagregowanych, a więc wszystkich kotłów wchodzących w skład danego źródła (trzecia zasada łączenia).

Tabela 1. Zakres informacji przekazywanych w zgłoszeniu i wniosku o wydanie pozwolenia

Lp.	Rodzaj informacji	Komentarz
1	sektor, w którym działa dane źródło spalania paliw lub zakład, w którym to źródło jest eksploatowane (kod Polskiej Klasyfikacji Działalności)	Polska Klasyfikacja Działalności (PKD 2007) została wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz.U. poz.1885, z późn. zm.). Szczegółowe wyjaśnienia kodów PKD można znaleźć w dokumencie: https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/pkd_07/pdf/3_PKD-2007-wyjasnienia.pdf
2	numer REGON prowadzącego instalację	
3	nominalna moc cieplna źródła spalania paliw wyrażona w MW	W rozumieniu art. 157a ust. 1 pkt 5 ustawy Poś, jest to ilość energii wprowadzanej w paliwie do źródła spalania paliw w jednostce czasu przy jego nominalnym obciążeniu
4	rodzaj źródła spalania paliw, z uwzględnieniem rodzajów źródeł spalania paliw, dla których w przepisach wydanych na podstawie art. 146 ust. 3 są zróżnicowane standardy emisyjne	Można wyróżnić następujące rodzaje źródeł: <ul style="list-style-type: none"> – kocioł – turbina gazowa¹⁾ – silnik Diesla²⁾ – silnik dwupaliwowy³⁾ – silnik gazowy⁴⁾
5	rodzaj i przewidywany udział procentowy wykorzystywanych paliw, z uwzględnieniem rodzajów paliw, dla których w przepisach wydanych na podstawie art. 146 ust. 3 są zróżnicowane standardy emisyjne	W rozporządzeniu w sprawie standardów emisyjnych standardy są zróżnicowane m.in. w zależności od rodzaju stosowanego paliwa. Poniżej zestawiono wszystkie rodzaje paliw jakie występują w rozporządzeniu. <ul style="list-style-type: none"> – węgiel kamienny – węgiel brunatny – koks – torf – biomasa drzewna – słoma – pozostała biomasa – pozostałe paliwa stałe

Lp.	Rodzaj informacji	Komentarz
		<ul style="list-style-type: none"> - gaz ziemny - gaz miejski - biogaz - gaz ciekły - gaz koksowniczy - niskokaloryczny gaz koksowniczy - niskokaloryczny gaz wielkopieczowy w hutnictwie żelaza i stali - niskokaloryczny gaz uzyskiwany przy gazyfikacji pozostałości po rafinacji ropy naftowej - gaz wielkopieczowy - gaz gardzielowy z pieca szybowego do topienia koncentratów miedzi - gazy wytwarzane przez przemysł stalowy, które mogą być zużytkowane w innym miejscu - pozostałe paliwo gazowe - ciężki olej opałowy - olej napędowy - paliwa ciekłe inne niż olej napędowy <p>Należy podać informacje o paliwach stosowanych we wszystkich możliwych warunkach eksploatacji.</p>
6	obowiązujące dane źródło spalania paliw standardy emisyjne	<p>Należy zauważyć, że mogą wystąpić sytuacje kiedy w okresie obowiązywania decyzji z art. 154 ust. 1a albo pozwolenia na emisję dane źródło spalania paliw nie będzie podlegało standardom emisyjnym. Na przykład zgodnie z załącznikiem 2 ww. rozporządzenia standardy emisyjne dwutlenku siarki dla turbin gazowych i silników opalanych paliwami ciekłymi innymi niż olej napędowy oraz paliwami gazowymi innymi niż gaz ziemny o mocy ≤ 5 MW ustanowione zostały dopiero od 1 stycznia 2030 r., a o mocy >5 i <50 – od 1 stycznia 2025 r.</p>
7	data oddania źródła spalania paliw do użytkowania, a jeżeli ta data nie jest znana – dowód na to, że użytkowanie źródła spalania paliw rozpoczęto przed dniem 20 grudnia 2018 r. albo po dniu 19 grudnia 2018 r.	<p>Przepisy ustawy Poś wskazują, że prowadzący instalację powinien w określonych sytuacjach przedstawić właściwemu organowi ochrony środowiska dowód na to, że źródło zostało oddane do użytkowania przed albo po określonej dacie, jednak nie precyzują co może stanowić ten dowód. Art. 75 § 1 kpa stanowi, że jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.</p> <p>Za dowód można zatem uznać dokumenty, o ile zawierają informacje pozwalające na bezspeczne ustalenie daty przekazania źródła do użytkowania, takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - protokół lub decyzja UDT, - pozwolenie na użytkowanie, - poświadczenie badania źródła, - pozwolenie, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 2 lub zgłoszenie, o którym mowa w art. 152 ust 1 ustawy Poś. <p>Zgodnie z art. 75 § 2 kpa za dowód można by także uznać oświadczenie prowadzącego instalację, które zostało przez organ zaakceptowane w ramach przyjęcia zgłoszenia lub postępowania o wydanie pozwolenia.</p> <p>Należy przy tym zauważyć, że weryfikację wszystkich dokumentów przedkładanych przez prowadzącego instalację na okoliczność wystąpienia o wydanie pozwolenia albo zgłoszenia przeprowadza właściwy organ ochrony środowiska.</p>

Lp.	Rodzaj informacji	Komentarz
8	przewidywany czas użytkowania źródła spalania paliw w ciągu roku oraz przewidywane średnie obciążenie podczas użytkowania wyrażone w procentach	Pod pojęciem średniego obciążenia należy rozumieć średni stosunek mocy cieplnej źródła podczas użytkowania do nominalnej mocy cieplnej źródła, podawany w procentach. W przypadku źródeł istniejących wyznaczając przewidywane średnie obciążenie należy opierać się na danych historycznych uwzględniając przewidywane zmiany w działaniu źródła. W przypadku nowych źródeł należy oszacować ten parametr uwzględniając przewidywaną pracę źródła.

- 1) Turbina gazowa – w rozumieniu §2 pkt 10 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych, tj. wirujące urządzenie przetwarzające ciepło w energię mechaniczną (pracę), w skład którego wchodzi w szczególności:
  - a) komora spalania, w której następuje utlenianie paliwa w celu podgrzania sprężonego czynnika roboczego,
  - b) turbina, w której rozpręża się podgrzany czynnik, oddając energię wirnikowi,
  - c) sprężarka.
- 2) Silnik Diesla – w rozumieniu §4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych, tj. silnik spalinowy o spalaniu wewnętrznym pracujący w cyklu Diesla i wykorzystujący zapłon samoczynny do spalania paliwa.
- 3) Silnik dwupaliwowy – w rozumieniu §4 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych, tj. silnik spalinowy o spalaniu wewnętrznym wykorzystujący zapłon samoczynny i pracujący w cyklu Diesla przy spalaniu paliw ciekłych oraz w cyklu Otto przy spalaniu paliw gazowych.
- 4) Silnik gazowy – w rozumieniu §4 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych, tj. silnik spalinowy o spalaniu wewnętrznym pracujący w cyklu Otto i wykorzystujący zapłon iskrowy lub, przypadku silników dwupaliwowych, zapłon samoczynny do spalania paliwa.

8. DEROGACJE DLA ŚREDNICH ŹRÓDEŁ SPALANIA PALIW

Dyrektywa MCP, a w ślad za nią polskie przepisy, przewidują szereg odstępstw od standardów emisyjnych ustanowionych dla średnich źródeł spalania paliw:

1) Odstępstwa dla źródeł szczytowych

Transpozycja:

- w przypadku źródeł, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego – art. 184 ust. 2d ustawy Poś, § 10 i § 11 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych,
- w przypadku źródeł, dla których wymagane jest zgłoszenie – art. 152 ust. 2c ustawy Poś, § 10 i § 11 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych.

Źródła objęte odstępstwem:

- istniejące średnie źródło spalania paliw (tj. źródło oddane do użytkowania przed dniem 20 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła wydano przed dniem 19 grudnia 2017 r., oddane do użytkowania nie później niż w dniu 20 grudnia 2018 r.), którego czas użytkowania liczony jako średnia krocząca **z pięciu lat** wynosi nie więcej niż 500 godzin w ciągu roku, a jeżeli jest to źródło służące wyłącznie do wytwarzania ciepła w razie wystąpienia nadzwyczajnie niskich temperatur, nie więcej niż 1000 godzin w ciągu roku,
- nowe średnie źródło spalania paliw (tj. źródło oddane do użytkowania po dniu 19 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła wydano po dniu 18 grudnia 2017 r., oddane do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r.), którego czas użytkowania liczony jako średnia krocząca **z trzech lat** wynosi nie więcej niż 500 godzin w ciągu roku.

Warunki korzystania z odstępstwa:

- do wniosku o wydanie pozwolenia albo do zgłoszenia należy dołączyć oświadczenie o nieprzekraczaniu stosownego czasu użytkowania,
- wymagania określono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Wymagania dla źródeł szczytowych

Rodzaj źródła szczytowego	Wymagania
Źródło nowe, którego czas użytkowania w roku kalendarzowym, liczony jako średnia krocząca z trzech lat, wynosi nie więcej niż 500 godzin.	Nie stosuje się standardów określonych w załączniku nr 5 do rozporządzenia. Jeżeli jest to źródło opalane paliwem stałym, to stosuje się do niego standard emisyjny pyłu, który wynosi 100 mg/m ³ _u .
Źródło istniejące o nominalnej mocy cieplnej większej niż 5 MW, którego czas użytkowania w roku kalendarzowym, liczony jako średnia krocząca z pięciu lat, wynosi, od dnia 1 stycznia 2025 r. - nie więcej niż 500 godzin, a jeżeli jest to źródło służące wyłącznie do wytwarzania ciepła w razie wystąpienia nadzwyczajnie niskich temperatur, nie więcej niż 1000 godzin.	Od dnia 1 stycznia 2025 r. stosuje się standardy emisyjne obowiązujące dla tego źródła w dniu 31 grudnia 2024 r.
Źródło istniejące o nominalnej mocy cieplnej nie większej niż 5 MW, którego czas użytkowania w roku kalendarzowym, liczony jako średnia krocząca z pięciu lat, wynosi, od dnia 1 stycznia 2030 r. – nie więcej niż 500 godzin, a jeżeli jest to źródło służące wyłącznie do wytwarzania ciepła w razie wystąpienia nadzwyczajnie niskich temperatur, nie więcej niż 1000 godzin.	Od dnia 1 stycznia 2030 r. stosuje się standardy emisyjne obowiązujące dla tego źródła w dniu 31 grudnia 2029 r.

Jeżeli źródło w czasie eksploatacji zostanie przestawione na warunki pracy źródła szczytowego i tym samym nie ma możliwości sprawdzenia czasu użytkowania takiego źródła szczytowego jako średniej kroczącej z trzech czy z pięciu lat, to czas użytkowania należy sprawdzić zgodnie z zasadami określonymi w § 10 ust. 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych:

- w drugim roku eksploatacji źródła jako źródła szczytowego – na podstawie czasu użytkowania w roku poprzednim;
- w trzecim roku eksploatacji źródła jako źródła szczytowego – na podstawie średniej arytmetycznej z czasów użytkowania w dwóch poprzednich latach;
- w czwartym roku eksploatacji źródła jako źródła szczytowego – na podstawie średniej arytmetycznej z czasów użytkowania w trzech poprzednich latach;
- w piątym roku eksploatacji źródła jako źródła szczytowego – na podstawie odpowiednio średniej arytmetycznej z czasów użytkowania w czterech albo w trzech poprzednich latach;
- w szóstym roku eksploatacji źródła jako źródła szczytowego i w latach następnych – na podstawie odpowiednio średniej kroczącej z pięciu lat albo z trzech lat.

2) Odstępstwa dla ciepłowni

Transpozycja:

Art. 146j ustawy Poś.

Źródła objęte odstępstwem – spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- oddane do użytkowania przed dniem 20 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła wydano przed dniem 19 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania nie później niż w dniu 20 grudnia 2018 r.,
- nominalna moc cieplna źródła jest większa niż 5 MW i mniejsza niż 50 MW,

- co najmniej 50% produkcji ciepła użytkowego wytwarzanego w źródle, określone jako średnia krocząca z pięciu lat, stanowi ciepło dostarczone do publicznej sieci ciepłowniczej w postaci pary lub gorącej wody.

Warunki korzystania z odstępstwa:

Złożenie organowi właściwemu do wydania pozwolenia lub do przyjęcia zgłoszenia, w terminie do dnia **1 stycznia 2024 r.** dokumentów potwierdzających spełnienie przez źródło spalania ww. warunków.

Zakres danych zawartych w tych dokumentach:

- nominalna moc cieplna;
- obowiązujące dane źródła spalania paliw standardy emisyjne;
- w przypadku źródła spalania paliw będącego częścią instalacji wymagającej pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego – wielkości dopuszczalnych emisji tlenku azotu i dwutlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu, dwutlenku siarki oraz pyłu określonych w tym pozwoleniu;
- rodzaje stosowanego paliwa;
- udziały ciepła dostarczonego do publicznej sieci ciepłowniczej w postaci pary lub gorącej wody w produkcji ciepła użytkowego wytwarzanego w źródle spalania paliw, w okresie ostatnich pięciu lat, wyrażone w procentach.

Po sprawdzeniu dokumentów organ jest zobowiązany, w terminie do **1 lipca 2024 r.**, poinformować w formie pisemnej prowadzącego instalację o spełnieniu ww. warunków. Jeżeli źródło jest częścią instalacji wymagającej pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego to organ wzywa prowadzącego instalację do wystąpienia z wnioskiem o wydanie albo zmianę pozwolenia w terminie miesiąca od dnia doręczenia wezwania.

Z kolei jeżeli źródło zgłoszone do derogacji ciepłowniczej jest częścią instalacji wymagającej zgłoszenia to organ z urzędu wszczyna postępowanie o wydanie decyzji, o której mowa w art. 154 ust. 1a ustawy Poś.

W terminie do dnia **31 grudnia 2024 r.** organ ustala w pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo w pozwoleniu zintegrowanym, albo w decyzji, o której mowa w art. 154 ust. 1a ustawy Poś, warunki oraz odpowiednio wielkości dopuszczalnej emisji albo wielkości emisji.

W czasie obowiązywania odstępstwa średnie źródło spalania paliw musi spełniać dopuszczalne wielkości emisji tlenku azotu i dwutlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu oraz pyłu określone w pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwoleniu zintegrowanym, nie wyższe niż wielkości dopuszczalnej emisji tych substancji obowiązujące w dniu 31 grudnia 2024 r. W przypadku dwutlenku siarki wielkość dopuszczalnej emisji nie może być wyższa niż wielkość dopuszczalnej emisji tej substancji obowiązująca w dniu 31 grudnia 2024 r. albo wartość 1100 mg/m³, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.

Jeżeli źródło jest częścią instalacji wymagającej zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 ustawy Poś, to określone w decyzji z art. 154 ust. 1a wielkości emisji tlenku azotu i dwutlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu oraz pyłu, nie mogą być wyższe niż standardy emisyjne tych substancji obowiązujące w dniu 31 grudnia 2024 r., a wielkość emisji dwutlenku siarki nie może być wyższa niż standard emisyjny tej substancji obowiązujący w dniu 31 grudnia 2024 r. albo wartość 1100 mg/m³, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.

W czasie trwania przedmiotowej derogacji prowadzący instalację przekazuje organowi właściwemu do wydania pozwolenia lub do przyjęcia zgłoszenia, w terminie **do końca lutego każdego roku**, dane dotyczące udziału ciepła dostarczonego do publicznej sieci ciepłowniczej w postaci pary lub gorącej wody w produkcji

ciepła użytkowego wytwarzanego w źródle spalania paliw, określonego jako średnia krocząca z pięciu lat i wyrażonego w procentach.

Tabela 3. Derogacja ciepłownicza – terminy

do 1 stycznia 2024 r.	podmiot składa organowi dokumenty potwierdzające spełnienie warunków
do 1 lipca 2024 r.	organ: <ul style="list-style-type: none"> • informuje podmiot o spełnieniu warunków, • wzywa do wystąpienia z wnioskiem o wydanie albo zmianę pozwolenia, • wszczyna postępowanie o wydanie decyzji z art. 154 ust. 1a
w ciągu miesiąca od dnia doręczenia wezwania	podmiot występuje z wnioskiem o wydanie albo zmianę pozwolenia
do 31 grudnia 2024 r.	organ ustala w pozwoleniu albo w decyzji z art. 154 ust. 1a, warunki oraz odpowiednio wielkości dopuszczalnej emisji albo wielkości emisji
01.01.2025 r.-31.12.2029 r.	okres trwania derogacji
do końca lutego każdego roku	podmiot przekazuje organowi dane dotyczące udziału ciepła dostarczonego do publicznej sieci ciepłowniczej (średnia krocząca z pięciu lat, wyrażona w %)

3) Odstępstwa dla tłoczni gazu

Transpozycja:

Art. 146k ustawy Poś.

Źródła objęte odstępstwem – spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- oddane do użytkowania przed dniem 20 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła wydano przed dniem 19 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania nie później niż w dniu 20 grudnia 2018 r.,
- nominalna moc cieplna źródła jest większa niż 5 MW i mniejsza niż 50 MW,
- źródło jest wykorzystywane do napędzania tłoczni gazu niezbędnej do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony krajowego systemu przesyłu gazu rozumianej jako tłocznia eksploatowana na potrzeby sieci gazowej wysokich ciśnień, z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu przesyłowego wyznaczony na podstawie art. 9h ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 775, z późn. zm.).

Warunki korzystania z odstępstwa:

Złożenie organowi właściwemu do wydania pozwolenia lub do przyjęcia zgłoszenia, w terminie do dnia **1 stycznia 2024 r.**, dokumentów potwierdzających spełnienie przez źródło spalania paliw ww. warunków.

Zakres danych zawartych w tych dokumentach:

- nominalna moc cieplna;
- obowiązujące dane źródła spalania paliw standardy emisyjne;
- w przypadku źródła spalania paliw będącego częścią instalacji wymagającej pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego – wielkości dopuszczalnych emisji tlenu azotu i dwutlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu, dwutlenku siarki oraz pyłu określonych w tym pozwoleniu;
- rodzaje stosowanych paliwa;
- potwierdzenie, że prowadzący tłocznię gazu niezbędną do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony krajowego systemu przesyłu gazu świadczy usługę na podstawie decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

Podobnie jak w przypadku derogacji ciepłowniczej, po sprawdzeniu dokumentów organ jest zobowiązany, w terminie do **1 lipca 2024 r.**, poinformować w formie pisemnej prowadzącego instalację o spełnieniu ww. warunków. Jeżeli źródło jest częścią instalacji wymagającej pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego to organ wzywa prowadzącego instalację do wystąpienia z wnioskiem o wydanie albo zmianę pozwolenia w terminie miesiąca od dnia doręczenia wezwania.

Z kolei jeżeli źródło zgłoszone do odstępstwa dla tłoczni gazu jest częścią instalacji wymagającej zgłoszenia to organ z urzędu wszczyna postępowanie o wydanie decyzji, o której mowa w art. 154 ust. 1a ustawy Poś.

W terminie do dnia **31 grudnia 2024 r.** organ ustala w pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo w pozwoleniu zintegrowanym, albo w decyzji, o której mowa w art. 154 ust. 1a ustawy Poś, warunki oraz odpowiednio wielkości dopuszczalnej emisji albo wielkości emisji.

W czasie obowiązywania odstępstwa (od 1 stycznia 2025 r. do maksymalnie 31 grudnia 2029 r.) średnie źródło spalania paliw musi spełniać dopuszczalne wielkości emisji dwutlenku siarki oraz pyłu nie wyższe niż obowiązujące w tym okresie standardy emisyjne tych substancji oraz wielkość dopuszczalnej emisji tlenu azotu i dwutlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu nie wyższe niż wielkość dopuszczalnej emisji tych substancji określona w pozwoleniu jako obowiązująca w dniu 31 grudnia 2024 r.

Jeżeli źródło jest częścią instalacji wymagającej zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 ustawy Poś, to w decyzji z art. 154 ust. 1a wielkości emisji dwutlenku siarki i pyłu nie mogą być wyższe niż standardy emisyjne tych substancji obowiązujące w tym okresie, a wielkość emisji tlenu azotu i dwutlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu nie wyższa niż standard emisyjny tych substancji obowiązujący w dniu 31 grudnia 2024 r.

Tabela 4. Derogacja dla tłoczni gazu – terminy

do 1 stycznia 2024 r.	podmiot składa organowi dokumenty potwierdzające spełnienie warunków
do 1 lipca 2024 r.	organ: <ul style="list-style-type: none"> • informuje podmiot o spełnieniu warunków, • wzywa do wystąpienia z wnioskiem o wydanie albo zmianę pozwolenia, • wszczyna postępowanie o wydanie decyzji z art. 154 ust. 1a
w ciągu miesiąca od dnia doręczenia wezwania	podmiot występuje z wnioskiem o wydanie albo zmianę pozwolenia
do 31 grudnia 2024 r.	organ ustala w pozwoleniu albo w decyzji z art. 154 ust. 1a, warunki oraz odpowiednio wielkości dopuszczalnej emisji albo wielkości emisji
01.01.2025 r.-31.12.2029 r.	okres trwania derogacji

4) Niedobory paliwa o niskiej zawartości siarki

Transpozycja:

§ 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych.

Źródła objęte odstępstwem:

Źródło, w którym w normalnych warunkach użytkowania jest spalane paliwo o małej zawartości siarki, w przypadku wystąpienia ograniczeń w dostawach tego paliwa.

Warunki korzystania z odstępstwa:

Odstępstwo polega na zwiększeniu standardu emisyjnego dwutlenku siarki o 50% dla źródła, nie dłużej niż 6 miesięcy w roku kalendarzowym.

W § 10 ust. 2 ww. rozporządzenia zastrzeżono, że z tego odstępstwa nie mogą skorzystać nowe średnie źródła spalania paliw będące źródłami szczytowymi, a także:

- od dnia 1 stycznia 2025 r. – istniejące źródła szczytowe o mocy cieplnej większej niż 5 MW;
- od dnia 1 stycznia 2030 r. – istniejące źródła szczytowe o mocy nie większej niż 5 MW.

5) Nagłe zakłócenia w dostawie gazu

Transpozycja:

§ 10 ust. 7 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych.

Źródła objęte odstępstwem:

Źródło, w którym w normalnych warunkach użytkowania jest spalane wyłącznie paliwo gazowe, w przypadku wystąpienia nagłej przerwy w dostawie tego paliwa i spalania w tym źródle paliw innych niż gazowe, jeżeli spalanie tych paliw wymagałoby stosowania urządzeń ograniczających emisję.

Warunki korzystania z odstępstwa:

Odstępstwo od standardów emisyjnych określonych dla tych paliw (tj. paliw zastępujących paliwo gazowe) i źródła polega na zwiększeniu tych standardów o 100%, nie dłużej niż 10 dni w roku kalendarzowym.

9. STANDARDY EMISYJNE

Emisyjne postanowienia dyrektywy MCP zostały przeniesione do prawa polskiego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz.U. poz. 680, z późn. zm), obecnie obowiązującym rozporządzeniem jest rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. poz. 1860).

Rozporządzenie w sprawie standardów emisyjnych określa standardy emisyjne dla źródeł spalania paliw w odniesieniu do pyłu całkowitego, SO₂ i NO_x (a dla niektórych tzw. dużych źródeł nowych – także CO), w tym źródeł o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW, które nie wchodzą w skład dużych źródeł spalania paliw.

Standardy emisyjne dla średnich źródeł spalania paliw określone są w zależności od:

- 1) terminu oddania źródła spalania paliw do użytkowania (istniejące i nowe średnie źródła spalania paliw),
- 2) wielkości nominalnej mocy cieplnej – standardy emisyjne, zwłaszcza ze spalania paliw stałych, różnicowane są zasadniczo dla źródeł o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 5 MW oraz źródeł o mocy nie mniejszej niż 5 MW i mniejszej niż 50 MW (w niektórych przypadkach standardy są także różnicowane z wyróżnieniem grupy źródeł o nominalnej mocy cieplnej większej niż 5 MW i nie większej niż 20 MW);
- 3) rodzaju spalanego paliwa, z wyróżnieniem:
  - węgla kamiennego,
  - węgla brunatnego,
  - koksu,
  - biomasy,
  - innego paliwa stałego (inne niż ww.),
  - paliwa ciekłego,
  - paliwa gazowego (z uwzględnieniem gazu ziemnego, gazu skroplonego, gazu koksowniczego, niskokalorycznego gazu uzyskiwanego przy gazyfikacji pozostałości po rafinacji ropy naftowej, gazu

wytwarzanego przez przemysł stalowy, gazu gardzielowego z pieca szybowego do topienia koncentratów miedzi, gazu wielkopieczowego, gazu miejskiego).

Warto zauważyć, że w Polsce standardy emisyjne dla źródeł spalania paliw o mocy od 1 MW obowiązywały na długo przed rozpoczęciem prac nad dyrektywą MCP, z tym że dla większości przypadków standardy ustanowione były na łagodniejszym poziomie od wprowadzonych tą dyrektywą. Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie standardów emisyjnych wkomponowało standardy określone w dyrektywie MCP w dotychczasowy porządek prawny.

Tabela 5. Standardy emisyjne dla istniejących średnich źródeł spalania paliw opalanych biomasą, mg/m^3_u ¹⁾, zgodnie z załącznikami nr 2-4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Zanieczyszczenie	Nominalna moc cieplna [MW]	Źródła istniejące starsze ²⁾ i istniejące nowsze ³⁾			Źródła istniejące najnowsze ⁴⁾		
		do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.	do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.
SO ₂	<1; 5>	800	800	200*	400	400	200*
	(5; 50)		200* 300 – przy spalaniu słomy			200* 300 – przy spalaniu słomy	
NO _x	<1; 50)	400					
Pył	<1; 5>	200 – dla <5MW 100 – dla 5MW	200 – dla <5MW 100 – dla 5MW	50	100	100	50
	(5; 20>	100	50			50	
	(20; 50)		30	30		30	30

*400 mg/m^3_u – dla źródeł opalanych wyłącznie biomasą drzewną rozumianą jako biomasa pozyskiwana z drzew lub krzewów, w tym polana drewna, zrębki, drewno prasowane w formie peletów, drewno prasowane w formie brykietów i trociny; w przypadkach gdy biomasa drzewna jest spalana w źródłach wielopaliwowych na przemian lub jednocześnie z innymi paliwami, standard emisyjny dwutlenku siarki dla spalania biomasy drzewnej wynosi 200 mg/m^3_u .

¹⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych

²⁾ źródła istniejące starsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **przed dniem 1 lipca 1987 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

³⁾ źródła istniejące nowsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **po dniu 30 czerwca 1987 r.**, jeżeli wniosek o wydanie takiego pozwolenia został złożony **przed dniem 27 listopada 2002 r.**, i które zostały oddane do użytkowania nie później niż **w dniu 27 listopada 2003 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 3 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

⁴⁾ źródła istniejące najnowsze – źródła, dla których wnioski o wydanie pozwolenia na budowę zostały złożone **po dniu 26 listopada 2002 r.** lub które zostały oddane do użytkowania **po dniu 27 listopada 2003 r.** oraz źródła, w których po dniu 27 listopada 2003 r. dokonano istotnej zmiany instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 7 ustawy Poś (standardy emisyjne określone w załączniku nr 4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

Tabela 6. Standardy emisyjne dla nowych średnich źródeł spalania paliw oraz dla istniejących średnich źródeł spalania paliw, które objęte były derogacją 20 000 h¹⁾, opalanych biomasą, mg/m^3_u ²⁾, zgodnie z załącznikiem nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Zanieczyszczenie	Nominalna moc cieplna [MW]	Źródła nowe ³⁾	Źródła istniejące, które objęte były derogacją 20 000 h ¹⁾		
			do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.
SO ₂	<1; 5>	200	400	400	200
	(5; 50)	400 – dla źródeł opalanych wyłącznie biomasą drzewną		200 400 – dla źródeł opalanych wyłącznie biomasą drzewną	
NO _x	<1; 5>	400	400	400	400

	(5; 50)	300		300	300
Pył	<1; 5>	50	100	100	50
	(5; 20>	30		30	30
	(20; 50)	20		20	20

¹⁾ istniejące średnie źródła spalania paliw, które objęte były derogacją 20 000 h – istniejące średnie źródła, które zostały oddane do użytkowania **przed dniem 29 marca 1990 r.**, dla których prowadzący takie źródła zobowiązali się w pisemnej deklaracji, złożonej organowi właściwemu do wydania pozwolenia do dnia 30 czerwca 2004 r., że źródła będą użytkowane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2015 r., a czas ich użytkowania w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. nie przekroczy 20 000 godzin, eksploatowane po dniu 31 grudnia 2015 r., a jeżeli deklaracja dotyczyła części źródła – to te części eksploatowane po dniu 31 grudnia 2015 r. (standardy emisyjne określone w załączniku nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

²⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych

³⁾ źródła nowe – źródła oddane do użytkowania **po dniu 19 grudnia 2018 r.**, a w przypadku gdy pozwolenie na budowę wydano po dniu 18 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r. (standardy emisyjne określone w załączniku nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

Tabela 7. Standardy emisyjne dla istniejących średnich źródeł spalania paliw opalanych pozostałymi paliwami stałymi innymi niż biomasa, mg/m³_u¹⁾, zgodnie z załącznikami nr 2-4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Zanieczyszczenia	Nominalna moc cieplna [MW]	Źródła istniejące starsze ²⁾ i istniejące nowsze ³⁾			Źródła istniejące najnowsze ⁴⁾		
		do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.	do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.
Węgiel kamienny i brunatny							
SO ₂	<1; 5)	1500	1500	1100	1500	1500	1100
	5	1300 1500 – dla wb; dla wk oddanych do użytkowania przed 29.03.1990 r.		1100	1300	1300	1100
	(5; 20>	1300 1500 – dla wb; dla wk oddanych do użytkowania przed 29.03.1990 r.	1100	1100	1300	1100	1100
	(20; 50)	1300 1500 – dla wb; dla wk oddanych do użytkowania przed 29.03.1990 r.	400	400	1300	400	400
NO _x	<1; 50)	400 500 – dla wb oddanych do użytkowania przed 29.03.1990 r			400		
Pył	<1; 5>	200 – dla <5MW 100 – dla 5MW	200 – dla <5MW 100 – dla 5MW	50	100	100	50
	(5; 20>	100	50	30		50	30
	(20; 50)		30			30	
Koks							
SO ₂	<1; 20>	800	800	800	800	800	800
	(20; 50)		400	400		400	400
NO _x	<1; 50)	450 400 – dla istniejących starszych oddanych do użytkowania po 29.03.1990 r			400		
Pył	<1; 5>	200 – dla <5MW 100 – dla 5MW	200 – dla <5MW 100 – dla 5MW	50	100	100	50
	(5; 20>	100	50	50		50	

	(20; 50)		30	30		30	30
Pozostałe paliwa stałe							
SO ₂	<1; 5>	400	400	200	400	400	200
	(5; 50)		200			200	
NO _x	<1; 50>	400					
Pył	<1; 5>	100	100	50	100	100	50
	(5; 20>		50			50	
	(20; 50)		30			30	

wb – źródła opalane węglem brunatnym

wk – źródła opalane węglem kamiennym

¹⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych

²⁾ źródła istniejące starsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **przed dniem 1 lipca 1987 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

³⁾ źródła istniejące nowsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **po dniu 30 czerwca 1987 r.**, jeżeli wniosek o wydanie takiego pozwolenia został złożony **przed dniem 27 listopada 2002 r.**, i które zostały oddane do użytkowania nie później niż **w dniu 27 listopada 2003 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 3 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

⁴⁾ źródła istniejące najnowsze – źródła, dla których wnioski o wydanie pozwolenia na budowę zostały złożone **po dniu 26 listopada 2002 r.** lub które zostały oddane do użytkowania **po dniu 27 listopada 2003 r.** oraz źródła, w których po dniu 27 listopada 2003 r. dokonano istotnej zmiany instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 7 ustawy Poś (standardy emisyjne określone w załączniku nr 4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

Tabela 8. Standardy emisyjne dla nowych średnich źródeł spalania paliw oraz dla istniejących średnich źródeł spalania paliw, które objęte były derogacją 20 000 h¹⁾, opalne pozostałymi paliwami stałymi innymi niż biomasa, mg/m³ u²⁾, zgodnie z załącznikiem nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Zanieczyszczenia	Nominalna moc cieplna [MW]	Źródła nowe ³⁾		Źródła istniejące, które objęte były derogacją 20 000 h ¹⁾		
		Węgiel kamienny, węgiel brunatny, koks, torf	Pozostałe paliwa stałe	do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.
SO ₂	<1; 5>	400	200	1500 1300 – dla 5MW przy spalaniu wk lub wb 800 – koks, torf 400 – pozostałe paliwa stałe	1500 1300 – dla 5MW przy spalaniu wk lub wb 800 – koks, torf 400 – pozostałe paliwa stałe	400 200 – pozostałe paliwa stałe
	(5; 50)	400	200	1300 800 – koks, torf 400 – pozostałe paliwa stałe	400 200 – pozostałe paliwa stałe	
NO _x	<1; 5>	400		400	400	400
	(5; 50)	300			300	300
Pył	<1; 5>	50		100	100	50
	(5; 20>	30			30	30
	(20; 50)	20			20	20

¹⁾ istniejące średnie źródła spalania paliw, które objęte były derogacją 20 000 h – istniejące średnie źródła, które zostały oddane do użytkowania **przed dniem 29 marca 1990 r.**, dla których prowadzący takie źródła zobowiązali się w pisemnej deklaracji, złożonej organowi właściwemu do wydania pozwolenia do dnia 30 czerwca 2004 r., że źródła będą użytkowane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2015 r., a czas ich użytkowania w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. nie przekroczy 20 000 godzin,

eksploatowane po dniu 31 grudnia 2015 r., a jeżeli deklaracja dotyczyła części źródła – to te części eksploatowane po dniu 31 grudnia 2015 r. (standardy emisyjne określone w załączniku nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

²⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych

³⁾ źródła nowe – źródła oddane do użytkowania **po dniu 19 grudnia 2018 r.**, a w przypadku gdy pozwolenie na budowę wydano po dniu 18 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r. (standardy emisyjne określone w załączniku nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

Tabela 9. Standardy emisyjne dla istniejących średnich źródeł spalania paliw opalanych paliwami ciekłymi, innych niż silniki i turbiny gazowe, mg/m³_u¹⁾, zgodnie z załącznikami nr 2-4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Zanieczyszczenie	Nominalna moc cieplna [MW]	Źródła istniejące starsze ²⁾ i istniejące nowsze ³⁾			Źródła istniejące najnowsze ⁴⁾		
		do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.	do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.
SO ₂	<1; 5>	850 1700 – dla oddanych do użytkowania przed 29.03.1990 r.	850 1700 – dla oddanych do użytkowania przed 29.03.1990 r.	350	850	850	350
	(5; 20>		350 850 – przy spalaniu ciężkiego oleju opałowego			350 850 – przy spalaniu ciężkiego oleju opałowego	
	(20; 50)		350			350	
NO _x	<1; 5>	400/450 ⁵⁾	400/450 ⁵⁾	400/450 ⁵⁾	400	400	400 200 – przy spalaniu oleju napędowego
	(5; 50)		400/450 ⁵⁾ 200 – przy spalaniu oleju napędowego	200 – przy spalaniu oleju napędowego		400 200 – przy spalaniu oleju napędowego	
Pył	<1; 5>	50 100 – przy spalaniu paliw ciekłych o zawartości popiołu > 0,06%	50 100 – przy spalaniu paliw ciekłych o zawartości popiołu > 0,06%	50	50	50	50
	(5; 50)		30 50 – przy spalaniu oleju napędowego	30 50 – przy spalaniu oleju napędowego		30 50 – przy spalaniu oleju napędowego	

¹⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 3% tlenu w gazach odlotowych

²⁾ źródła istniejące starsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **przed dniem 1 lipca 1987 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

³⁾ źródła istniejące nowsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **po dniu 30 czerwca 1987 r.**, jeżeli wniosek o wydanie takiego pozwolenia został złożony **przed dniem 27 listopada 2002 r.**, i które zostały oddane do użytkowania nie później niż **w dniu 27 listopada 2003 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 3 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

⁴⁾ źródła istniejące najnowsze – źródła, dla których wnioski o wydanie pozwolenia na budowę został złożony **po dniu 26 listopada 2002 r.** lub które zostało oddane do użytkowania **po dniu 27 listopada 2003 r.** oraz źródła, w których po dniu 27 listopada 2003 r. dokonano istotnej zmiany instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 7 ustawy Poś (standardy emisyjne określone w załączniku nr 4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

⁵⁾ dla źródeł oddanych do użytkowania **przed dniem 29.03.1990 r.**

Tabela 10. Standardy emisyjne dla **nowych** średnich źródeł spalania paliw oraz dla **istniejących** średnich źródeł spalania paliw, które objęte były derogacją 20 000 h¹⁾, opalanych **paliwami ciekłymi**, innych niż silniki i turbiny gazowe, mg/m³ u²⁾, zgodnie z załącznikiem nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Zanieczyszczenia	Nominalna moc cieplna [MW]	Źródła nowe ³⁾	Źródła istniejące, które objęte były derogacją 20 000 h ¹⁾		
			do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.
SO ₂	<1; 5>	350	850	850	350
	(5; 50)			350	
NO _x	<1; 5>	300	400	400	300
	(5; 50)	200 – przy spalaniu oleju napędowego		300 200 – przy spalaniu oleju napędowego	
Pył	<1; 5>	50	50	50	50
	(5; 50)	20 50 – przy spalaniu oleju napędowego		20 50 – przy spalaniu oleju napędowego	20 50 – przy spalaniu oleju napędowego

¹⁾ istniejące średnie źródła spalania paliw, które objęte były derogacją 20 000 h – istniejące średnie źródła, które zostały oddane do użytkowania **przed dniem 29 marca 1990 r.**, dla których prowadzący takie źródła zobowiązali się w pisemnej deklaracji, złożonej organowi właściwemu do wydania pozwolenia do dnia 30 czerwca 2004 r., że źródła będą użytkowane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2015 r., a czas ich użytkowania w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. nie przekroczy 20 000 godzin, eksploatowane po dniu 31 grudnia 2015 r., a jeżeli deklaracja dotyczyła części źródła – to te części eksploatowane po dniu 31 grudnia 2015 r. (standardy emisyjne określone w załączniku nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

²⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 3% tlenu w gazach odlotowych

³⁾ źródła nowe – źródła oddane do użytkowania **po dniu 19 grudnia 2018 r.**, a w przypadku gdy pozwolenia na budowę wydano po dniu 18 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r. (standardy emisyjne określone w załączniku nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

Tabela 11. Standardy emisyjne dla istniejących średnich źródeł spalania paliw opalanych paliwami gazowymi, innych niż silniki i turbiny gazowe, $mg/m^3_u^{(1)}$, zgodnie z załącznikami nr 2-4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Rodzaj paliwa gazowego	Źródła istniejące starsze ²⁾ , istniejące nowe ³⁾ i istniejące najnowsze ⁴⁾					
	do 31.12.2024r.		od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.		od 01.01.2030r.	
Nominalna moc cieplna [MW]	<1; 5>	(5; 50)	<1; 5>	(5; 50)	<1; 5>	(5; 50)
Ditlenek siarki (SO₂)						
Gaz ciekły	5	5	5	5	5	5
Niskokaloryczny gazkoksowniczy	800 400 ⁴⁾	800 400 ⁴⁾	800 400 ⁴⁾	35 400 – w hutnictwie żelaza i stali	200 400 – w hutnictwie żelaza i stali	35 400 – w hutnictwie żelaza i stali
Pozostały gaz koksowniczy	800 35 ⁴⁾	800 35 ⁴⁾	800 35 ⁴⁾	35	200 35 ⁴⁾	35
Niskokaloryczny gaz wielkopiecowy	800 200 ⁴⁾	800 200 ⁴⁾	800 200 ⁴⁾	35 200 – w hutnictwie żelaza i stali	200	35 200 – w hutnictwie żelaza i stali
Pozostały gaz wielkopiecowy	800 35 ⁴⁾	800 35 ⁴⁾	800 35 ⁴⁾	35	200 35 ⁴⁾	35
Niskokaloryczny gaz uzyskiwany przy gazyfikacji pozostałości po rafinacji ropy naftowej	800 35 ⁴⁾	800 35 ⁴⁾	800 35 ⁴⁾	35	200 35 ⁴⁾	35
Gaz gardzielowy z pieca szybowego do topienia koncentratów miedzi	600 35 ³⁾	600 35 ³⁾	600 35 ³⁾	35	200 35 ³⁾	35
Pozostałe gazy, w tym gaz ziemny	35	35	35	35	35	35
Tlenki azotu (NO_x)						
Gaz ziemny	150	300 150 ⁴⁾	150	200 150 ⁴⁾	150	200 150 ⁴⁾
Pozostałe paliwa gazowe	150 200 ⁴⁾	300 200 ⁴⁾	150 200 ⁴⁾	250 200 ⁴⁾	150 200 ⁴⁾	250 200 ⁴⁾
Pył						
Gazy wytwarzane przez przemysł stalowy, które mogą być użytkowane w innym miejscu	50 / 30 ⁴⁾					
Gaz gardzielowy z pieca szybowego do topienia koncentratów miedzi	25 / 5 ³⁾					
Gaz wielkopiecowy	10					
Pozostałe gazy, w tym gaz ziemny, gaz ciekły, gaz koksowniczy, niskokaloryczny gaz uzyskiwany przy gazyfikacji pozostałości po rafinacji ropy naftowej	5					

¹⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 3% tlenu

²⁾ źródła istniejące starsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **przed dniem 1 lipca 1987 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

³⁾ źródła istniejące nowsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **po dniu 30 czerwca 1987 r.**, jeżeli wniosek o wydanie takiego pozwolenia został złożony **przed dniem 27 listopada 2002 r.**, i które zostały oddane do użytkowania nie później niż **w dniu 27 listopada 2003 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 3 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

⁴⁾ źródła istniejące najnowsze – źródła, dla których wnioski o wydanie pozwolenia na budowę zostały złożone **po dniu 26 listopada 2002 r.** lub które zostały oddane do użytkowania **po dniu 27 listopada 2003 r.** oraz źródła, w których po dniu 27 listopada 2003 r.

dokonano istotnej zmiany instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 7 ustawy Poś (standardy emisyjne określone w załączniku nr 4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

Tabela 12. Standardy emisyjne dla **nowych** średnich źródeł spalania paliw oraz dla **istniejących** średnich źródeł spalania paliw, które objęte były derogacją 20 000 h¹⁾, opalanych **paliwami gazowymi**, innych niż silniki i turbiny gazowe, mg/m³ u²⁾, zgodnie z załącznikiem nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Rodzaj paliwa gazowego	Źródła nowe ³⁾	Źródła istniejące, które objęte były derogacją 20 000 h ¹⁾		
		do 31.12.2024r.	od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.	od 01.01.2030r.
Ditlenek siarki (SO₂)				
Gaz ciekły		5		
Niskokaloryczne gazy koksownicze w hutnictwie żelaza i stali		400		
Niskokaloryczne gazy wielkopiecowe w hutnictwie żelaza i stali		200		
Pozostałe gazy		35		
Tlenki azotu (NO_x)				
Gaz ziemny	100	150	150 – dla ≤5MW 100 – dla >5MW	100
Pozostałe gazy	200	200	200	200
Pył				
Gaz wielkopiecowy		10		
Gazy wytwarzane przez przemysł stalowy, które mogą być użytkowane w innym miejscu		30		
Pozostałe gazy		5		

¹⁾ istniejące średnie źródła spalania paliw, które objęte były derogacją 20 000 h – istniejące średnie źródła, które zostały oddane do użytkowania **przed dniem 29 marca 1990 r.**, dla których prowadzący takie źródła zobowiązali się w pisemnej deklaracji, złożonej organowi właściwemu do wydania pozwolenia do dnia 30 czerwca 2004 r., że źródła będą użytkowane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2015 r., a czas ich użytkowania w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. nie przekroczy 20 000 godzin, eksploatowane po dniu 31 grudnia 2015 r., a jeżeli deklaracja dotyczyła części źródła – to te części eksploatowane po dniu 31 grudnia 2015 r. (standardy emisyjne określone w załączniku nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

²⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 3% tlenu w gazach odlotowych

³⁾ źródła nowe – źródła oddane do użytkowania **po dniu 19 grudnia 2018 r.**, a w przypadku gdy pozwolenia na budowę wydano po dniu 18 grudnia 2017 r. – oddane do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r. (standardy emisyjne określone w załączniku nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

Tabela 13. Standardy emisyjne dla istniejących średnich źródeł spalania paliw – turbin gazowych i silników (istniejących starszych¹⁾ i istniejących nowych²⁾), mg/m³_u³⁾, zgodnie z załącznikami nr 2 i 3 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Rodzaj paliwa		Źródła istniejące starsze ¹⁾ i istniejące nowe ²⁾					
		do 31.12.2024r.		od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.		od 01.01.2030r.	
Nominalna moc cieplna [MW]		<1; 5>	(5; 50)	<1; 5>	(5; 50)	<1; 5>	(5; 50)
Ditlenek siarki (SO₂)							
Olej napędowy		-	-	-	-	-	-
Paliwa ciekłe inne niż olej napędowy		-	-	-	120	120	120
Gaz ziemny		-	-	-	-	-	-
Paliwa gazowe inne niż gaz ziemny	niskokaloryczne gazy koksownicze w hutnictwie żelaza i stali	-	-	-	130	130	130
	niskokaloryczne gazy wielkopieczowe w hutnictwie żelaza i stali	-	-	-	65	65	65
	biogaz	-	-	-	60	60	60
	pozostałe	-	-	-	15	15	15
Tlenki azotu (NO_x)							
Olej napędowy		-	-	-	200 – turbiny 190 – silniki 1850 ⁴⁾	200 – turbiny 250 – silniki 1850 ⁴⁾	200 – turbiny 190 – silniki 1850 ⁴⁾
Paliwa ciekłe inne niż olej napędowy		-	-	-	200 – turbiny 225 – silniki (5; 20>MW 190 – silniki (20; 50)MW 1850 ⁴⁾	200 – turbiny 250 – silniki 1850 ⁵⁾	200 – turbiny 225 – silniki (5; 20>MW 190 – silniki (20; 50)MW 1850 ⁴⁾
Gaz ziemny		-	-	-	150 – turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾	150 – turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾	150 – turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾
Pozostałe paliwa gazowe		-	-	-	200 – turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾	200 – turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾	200 – turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾
Pył							
Olej napędowy		-	-	-	-	-	-
Paliwa ciekłe inne niż olej napędowy		-	-	-	20 – (5; 20>MW 10 – (20; 50)MW	20	20 – (5; 20>MW 10 – (20; 50)MW

Uwaga:

W przypadku turbin gazowych standard emisyjny tlenków azotu stosuje się wyłącznie przy obciążeniu turbiny większym niż 70%.

Objaśnienia:

¹⁾ źródła istniejące starsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **przed dniem 1 lipca 1987 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

²⁾ źródła istniejące nowsze – źródła, dla których pierwsze pozwolenie na budowę lub odpowiednik takiego pozwolenia wydano **po dniu 30 czerwca 1987 r.**, jeżeli wniosek o wydanie takiego pozwolenia został złożony **przed dniem 27 listopada 2002 r.**, i które zostały oddane do użytkowania nie później niż **w dniu 27 listopada 2003 r.** (standardy emisyjne określone w załączniku nr 3 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

³⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 15% tlenu w gazach odlotowych

⁴⁾ w następujących przypadkach:

- dla silników Diesla, których budowę rozpoczęto przed dniem 18 maja 2006 r.
- dla silników dwupaliwowych w trybie zasilania paliwem ciekłym

⁵⁾ dla silników dwupaliwowych w trybie zasilania paliwem gazowym

Tabela 14. Standardy emisyjne dla istniejących średnich źródeł spalania paliw – turbin gazowych i silników (istniejących najnowszych¹⁾), mg/m³_u²⁾, zgodnie z załącznikami nr 4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Rodzaj paliwa		Źródła istniejące najnowsze ¹⁾					
		do 31.12.2024r.		od 01.01.2025r. do 31.12.2029r.		od 01.01.2030r.	
Nominalna moc cieplna [MW]		<1; 5>	(5; 50)	<1; 5>	(5; 50)	<1; 5>	(5; 50)
Ditlenek siarki (SO₂)							
Olej napędowy		850 – turbiny	850 – turbiny	850 – turbiny	-	-	-
Paliwa ciekłe inne niż olej napędowy		850 – turbiny	850 – turbiny	850 – turbiny	120	120	120
Gaz ziemny		12 – turbiny	12 – turbiny	12 – turbiny	12 – turbiny	12 – turbiny	12 – turbiny
Paliwa gazowe inne niż gaz ziemny	niskokaloryczne gazy koksownicze w hutnictwie żelaza i stali	133 – turbiny	133 – turbiny	133 – turbiny	130	130	130
	niskokaloryczne gazy koksownicze poza hutnictwem żelaza i stali	133 – turbiny	133 – turbiny	133 – turbiny	15	15	15
	niskokaloryczne gazy wielopieczowe w hutnictwie żelaza i stali	67 – turbiny	67 – turbiny	67 – turbiny	65	65	65
	niskokaloryczne gazy wielopieczowe poza hutnictwem żelaza i stali	67 – turbiny	67 – turbiny	67 – turbiny	15	15	15
	gaz skroplony	2 – turbiny	2 – turbiny	2 – turbiny	2 – turbiny 15 – silniki	2 – turbiny 15 – silniki	2 – turbiny 15 – silniki
	biogaz	12 – turbiny	12 – turbiny	12 – turbiny	12 – turbiny 60 – silniki	12 – turbiny 60 – silniki	12 – turbiny 60 – silniki
	pozostałe	12 – turbiny	12 – turbiny	12 – turbiny	12 – turbiny 15 – silniki	12 – turbiny 15 – silniki	12 – turbiny 15 – silniki
Tlenki azotu (NOx)							
Olej napędowy		-	-	-	200 – turbiny 190 – silniki 1850 ³⁾	200 – turbiny 250 – silniki 1850 ³⁾	200 – turbiny 190 – silniki 1850 ³⁾
Paliwa ciekłe inne niż olej napędowy		400 ⁴⁾	400 ⁴⁾	400 ⁴⁾	200 – turbiny 225 – silniki (5; 20>MW 190 – silniki (20; 50)MW 1850 ³⁾	200 – turbiny 250 – silniki 1850 ³⁾	200 – turbiny 225 – silniki (5; 20>MW 190 – silniki (20; 50)MW 1850 ³⁾
Gaz ziemny		150 – turbiny	150 – turbiny	150 – turbiny	150 – turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾	150 – turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾	150 – turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾

Pozostałe paliwa gazowe	200 - turbiny	200 - turbiny	200 - turbiny	200 - turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾	200 - turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾	200 - turbiny 190 – silniki 380 ⁵⁾
Pył						
Olej napędowy	50 - turbiny	50 - turbiny	50 - turbiny	50 - turbiny	50 - turbiny	50 - turbiny
Paliwa ciekłe inne niż olej napędowy	50 - turbiny	50 - turbiny	50 - turbiny	20 - (5; 20>MW 10 - (20; 50)MW	20	20 - (5; 20>MW 10 - (20; 50)MW
Gaz wielkopiecowy	10 – turbiny					
Gazy wytwarzane przez przemysł stalowy, które mogą być zużytkowane w innym miejscu	30 – turbiny					
Gaz gardzielowy z pieca szybowego do topienia koncentratów miedzi	25 – turbiny					
Pozostałe gazy	5 – turbiny					

Uwaga:

W przypadku turbin gazowych standard emisyjny tlenków azotu stosuje się wyłącznie przy obciążeniu turbiny większym niż 70%.

Objaśnienia:

¹⁾ źródła istniejące najnowsze – źródła, dla których wnioski o wydanie pozwolenia na budowę został złożony **po dniu 26 listopada 2002 r.** lub które zostało oddane do użytkowania **po dniu 27 listopada 2003 r.** oraz źródła, w których po dniu 27 listopada 2003 r. dokonano istotnej zmiany instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 7 ustawy Poś (standardy emisyjne określone w załączniku nr 4 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych)

²⁾ stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 15% tlenu w gazach odlotowych

³⁾ dla źródeł istniejących najnowszych w następujących przypadkach:

- dla silników Diesla, których budowę rozpoczęto przed dniem 18 maja 2006 r.
- dla silników dwupaliwowych w trybie zasilania paliwem ciekłym

⁴⁾ turbiny gazowe (źródła istniejące najnowsze) opalane paliwami ciekłymi będącymi lekkimi i średnimi produktami destylacji ropy naftowej

⁵⁾ dla silników dwupaliwowych pracujących w trybie zasilania paliwem gazowym

Tabela 15. Standardy emisyjne dla nowych średnich źródeł spalania paliw – turbin gazowych i silników, mg/m^3_u ¹⁾, zgodnie z załącznikami nr 5 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych

Rodzaj paliwa		Źródła nowe ²⁾
Ditlenek siarki (SO₂)		
Turbiny gazowe	Paliwa ciekłe inne niż olej napędowy	120
	Gaz skroplony	2
	Niskokaloryczny gaz koksowniczy, niskokaloryczny gaz wielkopiecowy	15
	Pozostałe gazy	12
Silniki	Paliwa ciekłe inne niż olej napędowy	120
	Paliwa gazowe inne niż gaz ziemny	15 40 - biogaz
Tlenki azotu (NO_x)		
Turbiny gazowe	Paliwa ciekłe	75
	Gaz ziemny	50
	Pozostałe gazy	75
Silniki	Paliwa ciekłe	190 225 ³⁾
	Paliwa gazowe	95 – gaz ziemny 190 ⁴⁾
Pył		
Turbiny gazowe	Olej napędowy	50
	Pozostałe paliwa ciekłe	20 – ≤5MW 10 – (5; 50)MW
	Gaz wielkopiecowy	10
	Gazy wytwarzane przez przemysł stalowy, które mogą być spalane w innym miejscu	30
	Pozostałe gazy	5
Silniki	Paliwa ciekłe inne niż olej napędowy	20 – ≤5MW 10 – (5; 50)MW

Uwaga:

1. W przypadku turbin gazowych standard emisyjny tlenków azotu stosuje się wyłącznie przy obciążeniu turbiny większym niż 70%.
2. Standardy emisyjne tlenków azotu wskazane w tabeli 15 nie mają zastosowania do silników opalanych paliwami ciekłymi lub paliwami gazowymi, których czas użytkowania w roku wynosi od 500 godzin do 1500 godzin i w których zastosowano pierwotne metody ograniczania emisji tlenków azotu gwarantujące dotrzymanie następujących wielkości emisji:
  - 1850 mg/m^3_u – w przypadku silników dwupaliwowych pracujących w trybie zasilania paliwem ciekłym i 380 mg/m^3_u – w przypadku silników dwupaliwowych pracujących w trybie zasilania paliwem gazowym;
  - 1300 mg/m^3_u – w przypadku silników Diesla o prędkości obrotowej ≤ 1200 obr./min i całkowitej nominalnej mocy cieplnej nie większej niż 20 MW i 1850 mg/m^3_u – w przypadku silników Diesla o prędkości obrotowej ≤ 1200 obr./min i całkowitej nominalnej mocy cieplnej większej niż 20 MW;
  - 750 mg/m^3_u – w przypadku silników Diesla o prędkości obrotowej > 1200 obr./min.

Objaśnienia:

- 1) stężenie substancji w gazach odlotowych, wyrażone w miligramach substancji na metr sześcienny gazów odlotowych odniesiony do warunków umownych temperatury 273,15 K, ciśnienia 101,3 kPa i odniesiony do gazu suchego, przy zawartości 15% tlenu w gazach odlotowych
- 2) źródła nowe – źródła, dla których pozwolenie na budowę wydano po dniu 6 stycznia 2013 r. lub które zostały oddane do użytkowania po dniu 7 stycznia 2014 r.
- 3) dla następujących przypadków:
  - silników dwupaliwowych w trybie zasilania paliwem ciekłym

- silników Diesla opalanych paliwami ciekłymi innymi niż olej napędowy o prędkości obrotowej ≤ 1200 obr./min i całkowitej nominalnej mocy cieplnej ≤ 20 MW

4) dla następujących przypadków:

- opalanych gazem ziemnym silników dwupaliwowych pracujących w trybie zasilania paliwem gazowym
- silników opalanych paliwami gazowymi innymi niż gaz ziemny

10. POMIARY WIELKOŚCI EMISJI ZE ŚREDNICH ŹRÓDEŁ SPALANIA PALIW

Tabela 16. *Obowiązki prowadzenia pomiarów wielkości emisji do powietrza*

Przepis	Zakres podmiotowy	Rodzaj pomiarów	Zakres	Częstotliwość
art. 147 ust. 1 ustawy Poś	prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia	okresowe pomiary wielkości emisji	rozporządzenie w sprawie pomiarów wielkości emisji (<i>patrz tabela 17, 18 i 19</i>)	
art. 147 ust. 2 ustawy Poś	prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia	ciągłe pomiary wielkości emisji		
art. 147 ust. 4 ustawy Poś	prowadzący instalację nowo zbudowaną lub zmienioną w istotny sposób, z której emisja wymaga pozwolenia	wstępne pomiary wielkości emisji	-	najpóźniej w ciągu 14 dni od zakończenia rozruchu instalacji, chyba że organ właściwy do wydania pozwolenia określił w pozwoleniu inny termin
art. 147 ust. 4a ustawy Poś	prowadzący nowo zbudowane lub zmienione w sposób istotny źródło spalania paliw będące częścią instalacji wymagającej zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 Poś	wstępne pomiary wielkości emisji	-	najpóźniej w ciągu 4 miesięcy od dnia zakończenia rozruchu tego źródła

Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia mają obowiązek ewidencjonowania wyników przeprowadzonych pomiarów oraz ich przechowywania przez 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, którego dotyczą (art. 147 ust. 6 ustawy Poś). Ale, zgodnie z art. 152 ust. 6a pkt 2 lit. a oraz art. 184 ust. 2e pkt 2 lit. a ustawy Poś, wyniki pomiarów emisji dla średnich źródeł spalania paliw powinny być przechowywane przez 6 lat.

Wyniki pomiarów, o których mowa w art. 147 ust. 1, 2 i 4, podmiot przedstawia, zgodnie art. 149 ust. 1 ustawy Poś:

- organowi ochrony środowiska oraz
- wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska,

jeżeli pomiary te mają szczególne znaczenie ze względu na potrzebę zapewnienia systematycznej kontroli wielkości emisji lub innych warunków korzystania ze środowiska.

Wymagania w zakresie przekazywania wyników pomiarów precyzuje rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych zbieranych w wyniku monitorowania procesów technologicznych oraz terminów i sposobów prezentacji (Dz.U. poz. 2405), wydane na podstawie art. 149 ust. 2 i 4 ustawy Poś. Podmioty zobowiązane na mocy art. 147 ustawy Poś do prowadzenia pomiarów wielkości emisji przekazują, na podstawie ww. rozporządzenia, wskazane informacje dotyczące wyników pomiarów wielkości emisji w określonej formie i układzie.

Wymagania w zakresie prowadzenia pomiarów emisji, między innymi dla średnich źródeł spalania paliw, określa *rozporządzenie w sprawie pomiarów wielkości emisji*.

Źródła spalania paliw, dla których prowadzi się pomiary wielkości emisji do powietrza, **zgodnie z rozporządzeniem w sprawie pomiarów wielkości emisji to:**

- 1) źródła spalania paliw określone w rozporządzeniu w sprawie standardów emisyjnych, w tym turbiny gazowe, bez względu na datę wydania decyzji o pozwoleniu na budowę lub oddania turbiny do użytkowania,
- 2) silniki Diesla o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW,
- 3) kotły odzysknicowe w instalacjach do produkcji masy celulozowej
- wymagające pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia zintegrowanego albo zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 ustawy Poś.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie pomiarów wielkości emisji, dla źródeł spalania paliw prowadzi się ciągłe lub okresowe pomiary emisji do powietrza w zależności od nominalnej mocy cieplnej, czasu użytkowania (czasu pozostałego do przepracowania) lub rodzaju spalanego paliwa.

Tabela 17. *Prowadzenie pomiarów dla źródeł spalania paliw zgodnie z rozporządzeniem w sprawie pomiarów wielkości emisji*

Rodzaj substancji	Pomiar ciągły ¹⁾	Pomiar okresowy
	Nominalna moc cieplna źródła spalania paliw	
SO ₂	<p>≥ 100 MW, ustalona z uwzględnieniem 1 lub 2 zasady łączenia²⁾</p> <p>Z wyłączeniem źródeł:</p> <p>1) opalanych wyłącznie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) gazem ziemnym, b) olejem opałowym o znanej zawartości siarki, jeżeli brak jest urządzeń do ograniczania wielkości emisji siarki, c) biomasą, jeśli udowodni się, że emisja SO₂ nie jest wyższa od standardów emisyjnych, <p>2) których czas użytkowania nie przekroczy 10000 h (licząc od dnia 22 listopada 2014 r.).</p>	<p>I. <100 MW (wymagające PE, PZ albo zgłoszenia)</p> <p>II. ≥ 100 MW, ustalona z uwzględnieniem 1 lub 2 zasady łączenia²⁾, w przypadku źródeł:</p> <p>1) opalanych wyłącznie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) gazem ziemnym, b) olejem opałowym o znanej zawartości siarki, jeżeli brak jest urządzeń do ograniczania wielkości emisji siarki, c) biomasą, jeśli udowodni się, że emisja SO₂ nie jest wyższa od standardów emisyjnych, <p>2) których czas użytkowania nie przekroczy 10000 h (licząc od daty wejścia w życie rozporządzenia, tj. od dnia 22 listopada 2014 r.).</p>
NO _x (w przeliczeniu na NO ₂)	<p>≥ 100 MW, ustalona z uwzględnieniem 1 lub 2 zasady łączenia²⁾</p> <p>Z wyłączeniem źródeł, których czas użytkowania nie przekroczy 10000 h (licząc od dnia 22 listopada 2014 r.).</p>	<p>I. <100 MW (wymagające PE, PZ albo zgłoszenia)</p> <p>II. ≥ 100 MW, ustalona z uwzględnieniem 1 lub 2 zasady łączenia²⁾, w przypadku źródeł których czas użytkowania nie przekroczy 10000 h (licząc od dnia 22 listopada 2014 r.)</p>

Rodzaj substancji	Pomiar ciągły ¹⁾	Pomiar okresowy
	Nominalna moc cieplna źródła spalania paliw	
Pył ogółem	<p>≥ 100 MW, ustalona z uwzględnieniem 1 lub 2 zasady łączenia²⁾</p> <p>Z wyłączeniem źródeł:</p> <p>1) opalanych wyłącznie gazem ziemnym,</p> <p>2) których czas użytkowania nie przekroczy 10000 h (licząc od dnia 22 listopada 2014 r.).</p>	<p>III. <100 MW (wymagające PE, PZ albo zgłoszenia)</p> <p>IV. ≥ 100 MW, ustalona z uwzględnieniem 1 lub 2 zasady łączenia²⁾, w przypadku źródeł opalanych wyłącznie gazem ziemnym lub których czas użytkowania nie przekroczy 10000 h (licząc od dnia 22 listopada 2014 r.)</p>
CO	<p>≥ 100 MW, ustalona z uwzględnieniem 1 lub 2 zasady łączenia²⁾</p> <p>Z wyłączeniem źródeł, których czas użytkowania nie przekroczy 10000 h (licząc od dnia 22 listopada 2014 r.).</p>	<p>I. <100 MW (wymagające PE, PZ albo zgłoszenia)</p> <p>II. ≥ 100 MW, ustalona z uwzględnieniem 1 lub 2 zasady łączenia²⁾, w przypadku źródeł których czas użytkowania nie przekroczy 10000 h (licząc od dnia 22 listopada 2014 r.)</p>
Hg	Brak	≥ 50 MW, w przypadku źródeł opalanych węglem kamiennym lub brunatnym

PE – pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza;

PZ – pozwolenie zintegrowane.

¹⁾ konkluzje BAT dla dużych źródeł spalania paliw (decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1442&from=EN> w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE) obniżają granicę nominalnej mocy cieplnej źródła, od której wymagane jest prowadzenia ciągłych pomiarów wielkości emisji (BAT 4 str. 14), tzn. pomiarami ciągłymi mogą być objęte również duże źródła spalania paliw o nominalnie mocy cieplnej poniżej 100 MW.

²⁾ 1 i 2 zasada łączenia - zasady łączenia, o których mowa w art. 157a ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy Poś.

Tabela 18. Częstotliwość prowadzenia pomiarów okresowych dla średnich źródeł spalania paliw zgodnie z rozporządzeniem w sprawie pomiarów wielkości emisji

Przepis	Dane źródła		Częstotliwość
	rodzaj pozwolenia/zgłoszenie	nominalna moc cieplna [MW]	
§ 2 ust. 6 pkt 1	pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenie zintegrowane	<1; 50)	co najmniej 2 razy w roku, raz w sezonie zimowym i raz w sezonie letnim, w przypadku źródła pracującego sezonowo w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy - raz w roku w okresie jego pracy
§ 2 ust. 6 pkt 2	zgłoszenie	≥ 1	co najmniej raz na 3 lata

Tabela 19. Częstotliwość prowadzenia pomiarów okresowych dla średnich szczytowych źródeł spalania paliw zgodnie z rozporządzeniem w sprawie pomiarów wielkości emisji

Przepis	Dane źródła szczytowego		Częstotliwość
	rodzaj pozwolenia/zgłoszenie	nominalna moc cieplna [MW]	
§ 2 ust. 6 pkt 3	pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenie zintegrowane albo zgłoszenie	<1; 20>	co najmniej każdorazowo po upływie trzykrotności określonego dla tego źródła średniego rocznego czasu użytkowania, ale nie rzadziej niż raz na 5 lat
§ 2 ust. 6 pkt 4	pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenie zintegrowane	(20; 50)	co najmniej każdorazowo po upływie określonego dla tego źródła średniego rocznego czasu użytkowania, ale nie rzadziej niż raz na 5 lat

Dla istniejących średnich źródeł spalania paliw, dla których w dniu 13 czerwca 2018 r. wykonywanie pomiarów emisji nie było wymagane, pierwsze pomiary okresowe przeprowadza się nie później niż do dnia (patrz § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie pomiarów wielkości emisji):

- 1) 1 stycznia 2024 r. – dla źródła o nominalnej mocy cieplnej większej niż 5 MW,
- 2) 1 stycznia 2029 r. – dla źródła o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i nie większej niż 5 MW.

Dla nowych średnich źródeł spalania paliw pierwsze pomiary okresowe przeprowadza się w terminie nie dłuższym niż 4 miesiące od daty uzyskania pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia zintegrowanego albo dokonania zgłoszenia, albo od daty rozpoczęcia użytkowania źródła, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza.

11. REJESTR ŚREDNICH ŹRÓDEŁ SPALANIA PALIW

Jednym z nowych wymagań wprowadzonych ustawą o zmianie Poś jest obowiązek utworzenia i prowadzenia *Rejestru średnich źródeł spalania paliw*. Realizację tego zadania powierzono Krajowemu ośrodkowi bilansowania i zarządzania emisjami (KOBiZE IOŚ-PIB). Zgodnie z przepisami ww. ustawy *Rejestr średnich źródeł spalania paliw* został udostępniony z **początkiem 2019 r.** (<http://mcp.kobize.pl/>).

Informacje do rejestru przekazywane są przez organy ochrony środowiska odpowiedzialne za:

- przyjęcie zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 ustawy Poś,
- wydanie pozwolenia, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy Poś.

Zakres informacji publikowanych w rejestrze (art. 236e ust. 2 ustawy Poś) pokrywa się z zakresem określonym w art. 152a ust. 1 pkt 2 oraz art. 188a ustawy Poś. Wyjątkiem jest informacja na temat adresu zamieszkania prowadzącego instalację, której nie należy umieszczać w rejestrze.

Terminy przekazywania informacji do KOBiZE przez organy właściwe, ustalone w zależności od daty wydania pozwolenia albo przyjętego zgłoszenia, precyzują przepisy ustawy o zmianie Poś (art. 5 ust. 1) oraz ustawy Poś (art. 152a ust. 1 oraz art. 188a), i tak odpowiednio:

- 1) informacje dotyczące średnich źródeł spalania paliw, dla których przed dniem wejścia w życie ustawy o zmianie Poś (tj. przed dniem 27 listopada 2017 r.) zostało wydane pozwolenie albo przyjęte zgłoszenie, **organ miał przekazać do KOBiZE w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy (tj. do dnia 27 listopada 2019 r.),**

- 2) informacje dotyczące średnich źródeł spalania paliw, dla których w dniu wejścia w życie ustawy o zmianie Poś albo po tym dniu zostało wydane pozwolenie albo przyjęte zgłoszenie, **organ jest zobowiązany przekazać do KOBiZE w terminie 30 dni od dnia:**
- doręczenie zgłoszenia,
  - w którym ostateczna stała się decyzja o wydaniu albo zmianie pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego.

W przypadku wymagającej zgłoszenia instalacji nowo zbudowanej lub zmienionej w sposób istotny termin jest liczony od upływu terminu do wniesienia sprzeciwu (30 dni).

Na podstawie art. 152a ust. 3 ustawy Poś organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia przekazuje niezwłocznie w postaci elektronicznej do KOBiZE także informacje o:

- rezygnacji z rozpoczęcia eksploatacji instalacji,
- zakończeniu eksploatacji instalacji,
- zmianie w zakresie ww. danych lub informacji przekazywanych do rejestru.

KOBiZE zamieszcza informacje w *Rejestrze średnich źródeł spalania paliw* w terminie **30 dni od dnia ich otrzymania** (art. 236e ust. 3 ustawy Poś).

Przekazane, w terminach wskazanych w art. 5 ust. 1 i 3 ustawy o zmianie Poś, przez organy ochrony środowiska dane do rejestru średnich źródeł spalania, KOBiZE zamieściło do dnia:

- 1) **27 listopada 2020 r.** – informacje dotyczących źródeł spalania paliw, dla których przed dniem wejścia w życie ustawy o zmianie Poś (tj. przed dniem 27 listopada 2017 r.) zostało wydane pozwolenia albo przyjęte zgłoszenie i które zostały przekazane do KOBiZE do dnia 27 listopada 2019 r.;
- 2) **15 stycznia 2019 r.** – informacje dotyczących źródeł spalania paliw, dla których po dniu wejścia w życie ustawy o zmianie Poś zostało wydane pozwolenia albo przyjęte zgłoszenie i które zostały przekazane do KOBiZE do dnia 1 stycznia 2019 r.

W celu ułatwienia organom ochrony środowiska przygotowania danych do rejestru średnich źródeł spalania, jak również usprawnienia tego procesu oraz zapewnienia jednolitej formy przekazywanych informacji został przygotowany w KOBiZE formularz wprowadzania danych w postaci pliku Excel. Został on zamieszczony na stronie internetowej <http://mcp.kobize.pl>, w zakładce „Dla organów ochrony środowiska”.

W formularzu dla organów ochrony środowiska zawarty został następujący zakres informacji do wprowadzenia:

- 1) oznaczenie prowadzącego instalację, jego adres zamieszkania lub siedziby;
- 2) adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji;
- 3) sektor, w którym działa dane źródło spalania paliw lub zakład, w którym to źródło jest eksploatowane (kod Polskiej Klasyfikacji Działalności);
- 4) numer REGON prowadzącego instalację;
- 5) nominalna moc cieplna źródła spalania paliw wyrażona w MW – w przypadku przekazywania danych o nowym średnim źródle spalania paliw będącym zespołem dwóch lub większej liczby nowych średnich źródeł spalania paliw, o którym mowa w art. 157a ust. 2 pkt 3 ustawy Poś:
  - w sytuacji, gdy suma nominalnych mocy cieplnych wszystkich źródeł wchodzących w skład zespołu jest mniejsza niż 50 MW – w kolumnie *nominalna moc cieplna* należy wpisać wartość tej sumy,
  - w sytuacji, gdy suma nominalnych mocy cieplnych wszystkich źródeł wchodzących w skład zespołu jest równa lub większa niż 50 MW – w kolumnie *nominalna moc cieplna* należy wpisać „<50 MW”, a w kolumnie *rzeczywista nominalna moc cieplna* należy wpisać wartość tej sumy;

- 6) rodzaj źródła spalania paliw, z uwzględnieniem rodzajów źródeł spalania paliw, dla których w przepisach wydanych na podstawie art. 146 ust. 3 ustawy Poś są zróżnicowane standardy emisyjne;
- 7) rodzaj i przewidywany udział procentowy wykorzystywanych paliw, z uwzględnieniem rodzajów paliw, dla których w przepisach wydanych na podstawie art. 146 ust. 3 ustawy Poś są zróżnicowane standardy emisyjne;
- 8) obowiązujące dane źródło spalania paliw standardy emisyjne;
- 9) data oddania źródła spalania paliw do użytkowania, a jeżeli ta data nie jest znana – dowód na to, że użytkowanie źródła spalania paliw rozpoczęto przed dniem 20 grudnia 2018 r. albo po dniu 19 grudnia 2018 r. Poprzez dowód należy rozumieć np.:
  - protokół lub decyzję UDT,
  - pozwolenie na użytkowanie,
  - poświadczenie badania źródła,
  - oświadczenie prowadzącego instalację;
- 10) przewidywany czas użytkowania źródła spalania paliw w ciągu roku oraz przewidywane średnie obciążenie podczas użytkowania wyrażone w procentach (przez średnie obciążenie podczas użytkowania należy rozumieć średni stosunek uzyskiwanej podczas użytkowania mocy źródła do nominalnej mocy cieplnej źródła, podawany w procentach);
- 11) informacje wynikające z oświadczenia (dobrowolnego) o nieprzekraczaniu czasu użytkowania w przypadku źródła spalania paliw (dotyczy nowego i istniejącego źródła szczytowego), którego czas użytkowania liczony jako średnia krocząca:
  - z pięciu lat – dla źródła spalania paliw oddanego do użytkowania przed dniem 20 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła wydano przed dniem 19 grudnia 2017 r., oddanego do użytkowania nie później niż w dniu 20 grudnia 2018 r. – wynosi nie więcej niż 500 godzin w ciągu roku, a jeżeli jest to źródło służące wyłącznie do wytwarzania ciepła w razie wystąpienia nadzwyczajnie niskich temperatur, nie więcej niż 1000 godzin w ciągu roku,
  - z trzech lat – dla źródła spalania paliw oddanego do użytkowania po dniu 19 grudnia 2018 r., a w przypadku gdy pozwolenie na budowę źródła wydano po dniu 18 grudnia 2017 r., oddanego do użytkowania po dniu 20 grudnia 2018 r. – wynosi nie więcej niż 500 godzin w ciągu roku.
- 12) informacje dotyczące pozwolenia (rodzaj, data wydania i okres obowiązywania) oraz zgłoszenia (data doręczenia zgłoszenia i data decyzji dot. wymagań w zakresie ochrony środowiska)

W przypadku, gdy organ właściwy do wydania pozwolenia lub do przyjęcia zgłoszenia nie posiada ww. informacji lub oświadczeń, wzywa prowadzącego instalację do ich uzupełnienia (patrz rozdz. 4).

Zwracamy się z uprzejmą prośbą do organów właściwych do wydania pozwolenia lub do przyjęcia zgłoszenia o przekazywanie informacji na temat średnich źródeł spalania paliw poprzez wypełnienie ww. formularza i przesłanie go na adres: rejestrMCP@kobize.pl.